

შპს „საქართველოს მელიორაცია“

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
და ამ თარიღით დამთავრებული წლისათვის ფინანსური
ანგარიშგება

და მასზე გაცემული დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	3
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	8
სრული შემოსავლის ანგარიშგება	9
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება.....	10
საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება.....	11
ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები.....	12
1. კომპანია და მისი საქმიანობა	12
2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა	12
3. ძირითადი საშუალებები.....	29
4. არამატერიალური აქტივები.....	31
5. გადახდილი გრძელვადიანი ავანსები.....	31
6. სასაქონლო მატერიალური ფასეულობები.....	31
7. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (ნეტო)	32
8. გადახდილი ავანსები და სხვა მიმდინარე აქტივები	32
9. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.....	33
10. სახელმწიფოსგან მიღებული მიზნობრივი სახსრები	33
11. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	34
12. ანარიცხები	34
13. მოკლევადიანი სესხები	34
14. ამონაგები	35
15. ფინანსური შემოსავალი (ნეტო)	36
16. სხვა მოგება (ნეტო)	36
17. ცვლილებები საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილ ვალდებულებებში.....	36
18. გაუთვალისწინებელი მოვლენები და პირობითი ვალდებულებები.....	37
19. ფინანსური რისკების მართვა	37
20. კაპიტალის მართვა	40
21. ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება	40
22. ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით.....	41
23. ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	41
24. ბალანსის შედგენის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენები	42
მმართველობითი ანგარიში.....	44
ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების შესახებ დამატებითი ახსნა-განმარტებები.....	51

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ვის: შპს „საქართველოს მელიორაციის“ დამფუძნებლებს

დასკვნა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე**პირობითი მოსაზრება**

ჩვენ განვახორციელეთ შპს „საქართველოს მელიორაციის“ (შემდგომში, „კომპანია“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისათვის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებისგან, ასევე, ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული ახსნა-განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, ჩვენი დასკვნის - „პირობითი მოსაზრების საფუძველში“- აღწერილ საკითხთა გავლენით განპირობებული შესაძლო შედეგების გარდა, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ფულადი სახსრების მოძრაობას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (შემდგომში, ტექსტში, ფასს) შესაბამისად.

პირობითი მოსაზრების საფუძველი

(თანხები მოცემულია ათას ლარებში თუ საწინააღმდეგო არ იქნა მინიშნებული ტექსტში)

2022 წლის განმავლობაში დამატებული ძირითადი საშუალებები - კომპანიას ძირითადი საშუალებების აღრიცხვის მიზნით დანერგილი აქვს გადაფასების მეთოდი. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჩატარებული უკანასკნელი გადაფასების მიზნით, დაქირავებული იყო პროფესიული საშემფასებლო კომპანია. შეფასების პროცესში, აქტივების მნიშვნელოვანი ნაწილი ჩათვლილი იყო „სპეციალიზირებულ აქტივებად“ და მათი შეფასების მიზნებისათვის გამოყენებული იყო ეგრეთ წოდებული „ამორტიზირებული ჩანაცვლების თვითღირებულების მეთოდი“ (ფასს 13- რეალური ღირებულების შეფასების მიხედვით მე-3 დონის ამოსავალი მონაცემები), შეფასების პროცესი მოიცავდა ამ აქტივების ეკონომიური ცვეთის (გაუფასურების ტესტირებას) გაანგარიშებას. ეკონომიური ცვეთის გაანგარიშების შედეგად აღმოჩნდა, რომ კომპანიის შემოსავლები, ერთად-ერთი ფულის მაგენერირებელი ერთეულის მიხედვით, ვერ უზრუნველყოფდა სპეციალიზირებული აქტივების (ეკონომიურ ცვეთამდე) შეფასებული ღირებულების ამოღებადობას, შედეგად, ყველა ასეთი აქტივი საბოლოოდ შეფასდა მათი სალიკვიდაციო ღირებულების საფუძველზე. 2022 წლის განმავლობაში კომპანიამ მნიშვნელოვანი თანხები ასახა დამატებული ძირითადი საშუალებების სახით, სულ ჯამში დაუმთავრებელი მშენებლობის გარდა 70,379. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ნაწარმოები შეფასებისას გაკეთებული დაშვებების გათვალისწინებით უმნიშვნელოვანესი ნაწილი ამ აქტივებისა სავარაუდოდ ჩაითვლება „სპეციალიზირებულ აქტივებად“. ამ თანხებიდან კომპანიამ გააუფასურა სრული ოდენობით მხოლოდ შენობა ნაგებობები 28,006, თუმცა ამ გაუფასურებასთან დაკავშირებით არ წარმოუდგენია ბასს-36 აქტივების გაუფასურება მსჯელობები და მტკიცებულებები და აქტივების შესაძლო სალიკვიდაციო ღირებულებების ანალიზი. იმის გათვალისწინებით რომ წინა შეფასების პროცესში გაანგარიშებული კომპანიის ფულის მაგენერირებელი ერთეულები ვერ უზრუნველყოფდა სპეციალიზირებული აქტივების (ეკონომიურ ცვეთამდე) შეფასებული ღირებულების ამოღებადობას, სახეზე გვაქვს ბასს 36 - აქტივების გაუფასურება მიხედვით აქტივების შესაძლო გაუფასურების ნიშნები. ამ ფაქტის გამო კომპანიაში უნდა ჩატარებულიყო ამავე სტანდარტის მიხედვით 2022 წელს დამატებული აქტივების გაუფასურების ტესტირება. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე ვერ განვსაზღვრეთ აუცილებელი

იყო თუ არა რაიმე სახის კორექტირებათა შეტანა 2022 წელს დამატებული ძირითადი საშუალებების ზემოაღნიშნულ თანხებთან და 2022 წლის სრულ შემოსავლების ანგარიშგებაში.

ძირითადი საშუალებები გადაფასების ასახვა და ახსნა განმარტების გამოტოვება, კაპიტალის მოძრაობასთან დაკავშირებული რეზერვების მოძრაობა - კომპანია ძირითად საშუალებებს ასახავს გადაფასებული ღირებულებით. უკანასკნელი გადაფასება ჩატარდა 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჩატარებული გადაფასებასთან ასახვასთან დაკავშირებით, კომპანიის ხელმძღვანელობამ ვერ მოიპოვა თითოეული აქტივის დონეზე გადაფასებამდე აქტივების ნარჩენი ღირებულების ამსახველი ინფორმაცია შედეგად თითოეული აქტივის დონეზე ჩამოფასება გატარდა პირდაპირ გაუნაწილებელ მოგებაზე ასახვით და აფასება 5,250 ოდენობით კი გადაფასების რეზერვში. ამ საკითხთან დაკავშირებით 2021 წლის 31 დეკემბრით და ამ თარიღით დასრულებული წლის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენს მიერ გამოთქმულია პირობითი მოსაზრება 2022 წლის 22 დეკემბრის გაცემულ აუდიტის დასკვნაში. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ვერ განვსაზღვრეთ, აუცილებელი იყო თუ არა რაიმე სახის კორექტირებათა შეტანა ზემოაღნიშნულ თანხებთან დაკავშირებით 2022 წლის 31 დეკემბრის, 2021 წლის 31 დეკემბრისა მდგომარეობით გადაფასების რეზერვისა და დაუფარავი აკუმულირებული ზარალის და მასთან დაკავშირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული სხვა ფინანსურ ელემენტებთან დაკავშირებით.

ცალკეული ძირითადი საშუალებების ღირებულება და არსებობა - ჩვენ ვერ მოვიპოვეთ ძირითად საშუალებებში კომპიტერული ტექნიკის, ავეჯისა და სხვა ინვენტარის ჯგუფში ასახული აქტივების ღირებულებათაგან დაკავშირებული საკმარისი და შესაფერისი აუდიტორული მტკიცებულებები. ამასთანავე - ჩვენ ვერ მოვიპოვეთ კომპიტერული ტექნიკის, ავეჯისა და სხვა ინვენტარის ჯგუფის ქვემოთ მოცემულ ნაწილზე არსებობის დადასტურების მიზით საკმარისი და შესაფერისი აუდიტორული მტკიცებულებები:

**კომპიტერული ტექნიკა, ავეჯი
და სხვა ინვენტარი**

ნარჩენი ღირებულება 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	441
ნარჩენი ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	352
ნარჩენი ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	290

ამ საკითხთან დაკავშირებით 2021 წლის 31 დეკემბრით და ამ თარიღით დასრულებული წლის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენს მიერ გამოთქმულია პირობითი მოსაზრება 2022 წლის 22 დეკემბრის გაცემულ აუდიტის დასკვნაში. ჩვენი მოსაზრება მიმდინარე პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ასევე მოდიფიცირებულია 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ძირითადი საშუალებების წარდგენილი და მიმდინარე თანხების შესადარისობაზე ამ საკითხების პოტენციური გავლენის გამო.

აუდიტს წარვმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (შემდგომში, ტექსტში, ასს-ები) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის - “აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე” - ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ კომპანიისაგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბესსს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსისა და იმ ეთიკური ნორმების შესაბამისად, რომლებიც ეხება ჩვენს მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს საქართველოში; გარდა ამისა, შევასრულეთ ამ ნორმებით და ბესსს-ის ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენს მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი პირობითი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

ფუნქციონირებადობასთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა

გვსურს თქვენი ყურადღება შევაჩეროთ ფინანსური ანგარიშგების 2.30-ე შენიშვნის - **საწარმოს უწყვეტობის პრინციპი** - ნაწილზე, რომელიც ასახავს რომ: „კომპანიის 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის აკუმულირებულმა და პერიოდის ზარალმა შეადგინა 829,356 და 39,363 ათასი ლარი. კომპანიის მომავალი ფუნქციონირება სრულად დამოკიდებულია დამფუძნებლის-სახელმწიფოს მხრიდან დაფინანსებაზე. კომპანიის მენეჯმენტი თვლის რომ, კომპანია ქვეყნის

რეგიონალური განვითარების უმნიშვნელოვანესი რგოლია, მისი მეშვეობით სახელმწიფო ახორციელებს მელიორაციის ინფრასტრუქტურაში სტრატეგიულ ინვესტიციებს, ამასთანავე, მენეჯმენტისათვის არ არის ცნობილი დამფუძნებლის მხრიდან რამე სახის კომპანიასთან დაკავშირებულ რეორგანიზაციის გეგმებზე. ამ დაშვებითაა გათვალისწინებით, კომპანია თვლის, რომ სახელმწიფო მომავალშიც გააგრძელებს კომპანიის დაფინანსებას და მხარდაჭერას, რითაც უზრუნველყოფილი იქნება მომავალი შეუფერხებელი და მდგრადი ფუნქციონირება. ამ პირობების გათვალისწინებით, მენეჯმენტი თვლის, რომ „ფუნქციონირების უწყვეტობის“ დაშვება მართებულია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას.“ ეს მოვლენები და პირობები, სხვა საკითხებთან ერთად, მიუთითებს არსებითი განუსაზღვრელობის არსებობაზე, რაც მნიშვნელოვან ექვს ბაძებს კომპანიის უნართან დაკავშირებით, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. ჩვენი მოსაზრება მოდიფიცირებული არ არის ამ საკითხთან მიმართებაში.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციზე პასუხისმგებელია კომპანიის ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს კომპანიის 2023 წლის 24 ივლისით დათარიღებულ მმართველობით ანგარიშგებას (საქმიანობის მიმოხილვას), რომელიც აკინძულია წინამდებარე აუდიტის დასკვნასა და ფინანსურ ანგარიშგებასთან ერთად 42 გვერდის შემდეგ, მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენს მიერ მასზე გაცემულ აუდიტორის დასკვნას.

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოთ აღნიშნულ სხვა ინფორმაციას, და გარდა ქვემოთ - „დასკვნა სხვა საკანონმდებლო და მარეგულირებელი მოთხოვნები“ - ნაწილში გაცემული დასკვნისა არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე.

გარდა ქვემოთ - „დასკვნა სხვა საკანონმდებლო და მარეგულირებელი მოთხოვნები“ - ნაწილში აღწერილი საკანონმდებლო მოთხოვნისა, ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავცენოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან, სხვა მხრივ, ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია.

თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემო აღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. „პირობითი მოსაზრების საფუძველი“ ნაწილში ასახული შეზღუდვის გამო ჩვენ ვერ შევძელით დასკვნის გამოტანა იმის თაობაზე, ზემოაღნიშნული სხვა ინფორმაცია შეიცავს თუ არა არსებით უზუსტობას ამ მიმართებით, გარდა ამისა ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძველად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც

არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობის ან შეცდომებით გამოწვეულ, ფინანსურ ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- ჩვენ შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული საადრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული საადრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, ახსნა-განმარტებებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

დასკვნა სხვა საკანონმდებლო და მარეგულირებლო მოთხოვნებზე

საქართველოს კანონით „ბუღალტრული აღრიცხვისა, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ (შემდგომ ტექსტში კანონი) კომპანიის ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ჩვენთვის წარდგენილ 2023 წლის 24 ივლისით დათარიღებულ მმართველობით ანგარიშგებაზე (საქმიანობის მიმოხილვა), რომელიც აკინძულია წინამდებარე აუდიტის დასვენასა და ფინანსურ ანგარიშგებასთან ერთად 42 გვერდის შემდეგ. კანონის შესაბამისად, ჩვენი პასუხისმგებლობაა, ჩატარებული პროცედურების საფუძველზე, გამოვთქვათ მოსაზრება საქმიანობის მიმოხილვის ანგარიშის კანონის მე-7 მუხლთან შესაბამისობაზე.

ჩვენი აზრით, ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის დასკვნის - „პირობითი მოსაზრების საფუძველი“- ნაწილში აღწერილ საკითხთა გავლენით განპირობებული შესაძლო შედეგების გარდა, მმართველობით ანგარიშგების (საქმიანობის მიმოხილვის) კანონით განსაზღვრული ნაწილები, კომპანიის საქმიანობის მოცულობისა და სირთულის გათვალისწინებით, შეესაბამება კანონის მე-7 მუხლის მოთხოვნებს, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით.

ივანე ჯელია წარმოადგენს პარტნიორს იმ აუდიტის გარიგებაზე რომელზედაც გაიცა წინამდებარე აუდიტის დასკვნა.

ივანე ჯელია (აუდიტორის სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-954810)

მმართველი პარტნიორი

შპს ბეიკერ ტილი ჯორჯია

2023 წლის 24 ივლისი

თბილისი, საქართველო

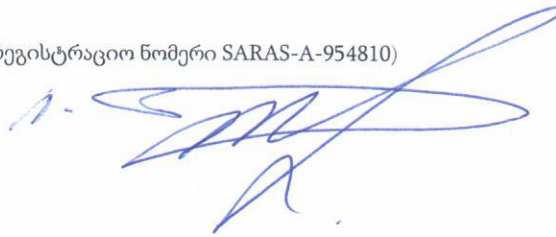
დასკვნა სხვა საკანონმდებლო და მარეგულირებლო მოთხოვნებზე

საქართველოს კანონით „ბუღალტრული აღრიცხვისა, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ (შემდგომ ტექსტში კანონი) კომპანიის ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ჩვენთვის წარდგენილ 2023 წლის 24 ივლისით დათარიღებულ მმართველობით ანგარიშგებაზე (საქმიანობის მიმოხილვა), რომელიც აკინძულია წინამდებარე აუდიტის დასვენასა და ფინანსურ ანგარიშგებასთან ერთად 42 გვერდის შემდეგ. კანონის შესაბამისად, ჩვენი პასუხისმგებლობაა, ჩატარებული პროცედურების საფუძველზე, გამოვთქვათ მოსაზრება საქმიანობის მიმოხილვის ანგარიშის კანონის მე-7 მუხლთან შესაბამისობაზე.

ჩვენი აზრით, ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის დასკვნის - „პირობითი მოსაზრების საფუძველი“- ნაწილში აღწერილ საკითხთა გავლენით განპირობებული შესაძლო შედეგების გარდა, მმართველობით ანგარიშგების (საქმიანობის მიმოხილვის) კანონით განსაზღვრული ნაწილები, კომპანიის საქმიანობის მოცულობისა და სირთულის გათვალისწინებით, შეესაბამება კანონის მე-7 მუხლის მოთხოვნებს, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით.

ივანე ჯელია წარმოადგენს პარტნიორს იმ აუდიტის გარიგებაზე რომელზედაც გაიცა წინამდებარე აუდიტის დასკვნა.

ივანე ჯელია (აუდიტორის სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-954810)
მმართველი პარტნიორი
შპს ბეიკერ ტილი ჯორჯია
2023 წლის 24 ივლისი
თბილისი, საქართველო

შპს „საქართველოს მელიორაცია“-ს ფინანსური ანგარიშგება
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღით დასრულებული წლისათვის
(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

	შენიშვნა	31.12.2022	31.12.2021
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	3	75,085	40,372
არამატერიალური აქტივები	4	166	211
გადახდილი გრძელვადიანი ავანსები	5	5,254	5,351
სულ გრძელვადიანი აქტივები		80,505	45,934
მოკლევადიანი აქტივები			
სასაქონლო მატერიალური ფასეულობები	6	3,956	3,701
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (ნეტო)	7	998	1,559
გადახდილი ავანსები და სხვა მიმდინარე აქტივები	8	6,202	5,363
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	9	27,524	15,722
სულ მოკლევადიანი აქტივები		38,680	26,345
სულ აქტივები		119,185	72,279
ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი			
საკუთარი კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი		887,678	896,690
გადაფასების რეზერვი		4,820	4,851
აკუმულირებული ზარალი		(829,356)	(864,763)
სულ საკუთარი კაპიტალი		63,142	36,778
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
გადავადებული შემოსავალი	10	40,795	20,829
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		40,795	20,829
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	11	2,720	3,276
ანარიცხები	12	804	438
მოკლევადიანი სესხები	13	11,724	10,958
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		15,248	14,672
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		119,185	72,279

კომპანიის ხელმძღვანელობის სახელით წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარსადგენად დამტკიცებულ და ხელმოწერილ იქნა 2023 წლის 24 ივლისს.

ბნ. თამაზ მღებრიშვილი, გენერალური დირექტორი

ბნ. გიორგი ხმელიძე, ფინანსური დირექტორი

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

		31.12.2022	31.12.2021
	შენიშვნა	დასრულებული წლისთვის	დასრულებული წლისთვის
საოპერაციო შემოსავლები:			
ამონაგები	14	6,274	5,856
საოპერაციო ხარჯები:			
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(19,277)	(17,178)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(7,105)	(7,923)
კომუნალური ხარჯი		(6,795)	(6,790)
ტრანსპორტის ექსპლუატაციის ხარჯი		(3,646)	(3,585)
საწვავი		(3,502)	(2,312)
გამოყენებული მასალები		(1,352)	(1,416)
საეჭვო ვალების ხარჯი		(2,575)	(1,344)
საგადასახადო ხარჯი და საგადასახადო პროვიზენი		(1,022)	(739)
ტექნიკური მომსახურების ხარჯი		(254)	(398)
მონაცემთა ბაზის და სერვერზე ინფორმაციის განთავსების ხარჯი		(167)	(222)
მივლინების ხარჯი		(199)	(156)
დაცვა		(176)	(109)
კომუნიკაციის ხარჯი		(89)	(106)
სხვა ხარჯი		(790)	(469)
ფინანსური შემოსავალი (ნეტო)	15	1,094	3,997
სხვა მოგება (ნეტო)	16	218	19,199
მიმდინარე წლის ზარალი		(39,363)	(13,695)
სხვა სრული შემოსავალი			
<i>ფინანსური ელემენტები რომლებიც არ შეიძლება რომ შემდგომში რეკლასიფიცირებული იყოს მოგება/ზარალში</i>			
ძირითადი საშუალებების აფასების რეზერვის შემცირება		(31)	-
სულ სხვა სრული შემოსავალი		(31)	-
წლის სრული ზარალი		(39,394)	(13,695)

კომპანიის ხელმძღვანელობის სახელით წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარსადგენად დამტკიცებულ და ხელმოწერილ იქნა 2023 წლის 24 ივლისს.

ბნ. თამაზ მღებრიშვილი, გენერალური დირექტორი ბნ. გიორგი ხმელიძე, ფინანსური დირექტორი

შპს „საქართველოს მელიორაცია“-ს ფინანსური ანგარიშგება
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღით დასრულებული წლისათვის
(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

	31.12.2022 დასრულებული წლისთვის	31.12.2021 დასრულებული წლისთვის
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		
მომხმარებლებისგან მიღებული ფულადი სახსრები	5,955	5,800
მომწოდებლებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები და გადახდილი გადასახადები	(17,932)	(15,114)
თანამშრომლებზე გადახდილი ანაზღაურება	(16,324)	(13,590)
ოპერირებიდან გასული ფულადი სახსრები ნეტო	(28,301)	(22,904)
საპროცენტო შემოსავალი	1,967	1,490
საოპერაციო საქმიანობით გასული ნეტო ფულადი სახსრები	(26,334)	(21,414)
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან		
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(23,838)	(24,701)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვა	89	539
საინვესტიციო საქმიანობისთვის გამოყენებული ნეტო ფულადი სახსრები	(23,749)	(24,162)
ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან		
სახელმწიფოსგან მიღებული მიზნობრივი სახსრები	62,000	50,725
ფინანსური საქმიანობისთვის წარმოქმნილი ნეტო ფულადი სახსრები	62,000	50,725
ფულადი სახსრებისა და მისი ეკვივალენტების ნეტო ზრდა/(შემცირება)	11,917	5,149
გაცვლითი კურსის ეფექტი ფულზე და ფულის ეკვივალენტებზე	(115)	(35)
ფულადი სახსრები და მისი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	15,722	10,608
ფულადი სახსრები და მისი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	27,524	15,722

კომპანიის ხელმძღვანელობის სახელით წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარსადგენად დამტკიცებულ და ხელმოწერილ იქნა 2023 წლის 24 ივლისს.

ბნ. თამაზ მღებრიშვილი, გენერალური დირექტორი

ბნ. გიორგი ხმელიძე, ფინანსური დირექტორი

შპს „საქართველოს მელიორაცია“-ს ფინანსური ანგარიშგება
 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღით დასრულებული წლისათვის
 (თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

	საწესდებო კაპიტალი	გადაფასების რეზერვი	აკუმულირებული ზარალი	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრის (ჩასწორებული)	922,783	5,250	(875,780)	52,253
კაპიტალის ზრდა არაფულადი შენატანით	5,336	-	-	5,336
კაპიტალის შემცირება არაფულადი ფორმით	(31,429)	(399)	24,712	(7,116)
წლის სრული ზარალი	-	-	(13,695)	(13,695)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის	896,690	4,851	(864,763)	36,778
კაპიტალის ზრდა არაფულადი შენატანით	65,912	-	-	65,912
კაპიტალის შემცირება არაფულადი ფორმით	(74,924)	(31)	74,770	(185)
წლის სრული ზარალი	-	-	(39,363)	(39,363)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის	887,678	4,820	(829,356)	63,142

კომპანიის ხელმძღვანელობის სახელით წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარსადგენად დამტკიცებულ და ხელმოწერილ იქნა 2023 წლის 24 ივლისს.

ბნ. თამაზ მღებრიშვილი, გენერალური დირექტორი

ბნ. გიორგი ხმელიძე, ფინანსური დირექტორი

შპს „საქართველოს მელიორაცია“-ს ფინანსური ანგარიშგება
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღით დასრულებული წლისათვის
(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

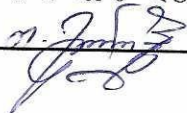
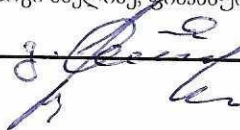
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

	შენიშვნა	31.12.2022	31.12.2021
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	3	75,085	40,372
არამატერიალური აქტივები	4	166	211
გადახდილი გრძელვადიანი ავანსები	5	5,254	5,351
სულ გრძელვადიანი აქტივები		80,505	45,934
მოკლევადიანი აქტივები			
სასაქონლო მატერიალური ფასეულობები	6	3,956	3,701
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (ნეტო)	7	998	1,559
გადახდილი ავანსები და სხვა მიმდინარე აქტივები	8	6,202	5,363
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	9	27,524	15,722
სულ მოკლევადიანი აქტივები		38,680	26,345
სულ აქტივები		119,185	72,279
ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი			
საკუთარი კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი		887,678	896,690
გადაფასების რეზერვი		4,820	4,851
აკუმულირებული ზარალი		(829,356)	(864,763)
სულ საკუთარი კაპიტალი		63,142	36,778
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
გადავადებული შემოსავალი	10	40,795	20,829
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		40,795	20,829
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	11	2,720	3,276
ანარიცხები	12	804	438
მოკლევადიანი სესხები	13	11,724	10,958
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		15,248	14,672
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		119,185	72,279

კომპანიის ხელმძღვანელობის სახელით წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარსადგენად დამტკიცებულ და ხელმოწერილ იქნა 2023 წლის 24 ივლისს.

ბნ. თამაზ მღებრიშვილი, გენერალური დირექტორი

ბნ. გიორგი ხმელიძე, ფინანსური დირექტორი

შპს „საქართველოს მელიორაცია“-ს ფინანსური ანგარიშგება
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღით დასრულებული წლისათვის
(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

	შენიშვნა	31.12.2022 დასრულებული წლისთვის	31.12.2021 დასრულებული წლისთვის
საოპერაციო შემოსავლები:			
ამონაგები	14	6,274	5,856
საოპერაციო ხარჯები:			
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(19,277)	(17,178)
ცვტა და ამორტიზაცია		(7,105)	(7,923)
კომუნალური ხარჯი		(6,795)	(6,790)
ტრანსპორტის ექსპლუატაციის ხარჯი		(3,646)	(3,585)
საწვავი		(3,502)	(2,312)
გამოყენებული მასალები		(1,352)	(1,416)
საეჭვო ვალდების ხარჯი		(2,575)	(1,344)
საგადასახადო ხარჯი და საგადასახადო პროვიზენი		(1,022)	(739)
ტექნიკური მომსახურების ხარჯი		(254)	(398)
მონაცემთა ბაზის და სერვერზე ინფორმაციის განთავსების ხარჯი		(167)	(222)
მივლინების ხარჯი		(199)	(156)
დაცვა		(176)	(109)
კომუნიკაციის ხარჯი		(89)	(106)
სხვა ხარჯი		(790)	(469)
ფინანსური შემოსავალი (ნეტო)	15	1,094	3,997
სხვა მოგება (ნეტო)	16	218	19,199
მიმდინარე წლის ზარალი		(39,363)	(13,695)
სხვა სრული შემოსავალი			
ფინანსური ელემენტები რომლებიც არ შეიძლება რომ შემდგომში რეკლასიფიცირებული იყოს მოგება/ზარალში			
ძირითადი საშუალებების აფასების რეზერვის შემცირება		(31)	-
სულ სხვა სრული შემოსავალი		(31)	-
წლის სრული ზარალი		(39,394)	(13,695)

კომპანიის ხელმძღვანელობის სახელით წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარსადგენად დამტკიცებულ და ხელმოწერილ იქნა 2023 წლის 24 ივლისს.

ბნ. თამაზ მღებრიშვილი, გენერალური დირექტორი

ბნ. გიორგი ხმელიძე, ფინანსური დირექტორი

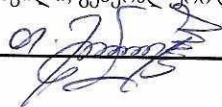
შპს „საქართველოს მელიორაცია“-ს ფინანსური ანგარიშგება
 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღით დასრულებული წლისათვის
 (თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

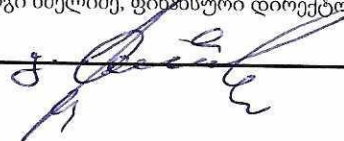
	31.12.2022 დასრულებული წლისთვის	31.12.2021 დასრულებული წლისთვის
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		
მომხმარებლებისგან მიღებული ფულადი სახსრები	5,955	5,800
მომწოდებლებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები და გადახდილი გადასახადები	(17,932)	(15,114)
თანამშრომლებზე გადახდილი ანაზღაურება	(16,324)	(13,590)
ოპერირებიდან გასული ფულადი სახსრები ნეტო	(28,301)	(22,904)
საპროცენტო შემოსავალი	1,967	1,490
საოპერაციო საქმიანობით გასული ნეტო ფულადი სახსრები	(26,334)	(21,414)
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან		
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(23,838)	(24,701)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვა	89	539
საინვესტიციო საქმიანობისთვის გამოყენებული ნეტო ფულადი სახსრები	(23,749)	(24,162)
ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან		
სახელმწიფოსგან მიღებული მიზნობრივი სახსრები	62,000	50,725
ფინანსური საქმიანობისთვის წარმოქმნილი ნეტო ფულადი სახსრები	62,000	50,725
ფულადი სახსრებისა და მისი ეკვივალენტების ნეტო ზრდა/(შემცირება)	11,917	5,149
გაცვლითი კურსის ეფექტი ფულზე და ფულის ეკვივალენტებზე	(115)	(35)
ფულადი სახსრები და მისი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	15,722	10,608
ფულადი სახსრები და მისი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	27,524	15,722

კომპანიის ხელმძღვანელობის სახელით წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარსადგენად დამტკიცებულ და ხელმოწერილ იქნა 2023 წლის 24 ივლისს.

ბნ. თამაზ მღებრიშვილი, გენერალური დირექტორი

ბნ. გიორგი ხმელიძე, ფინანსური დირექტორი

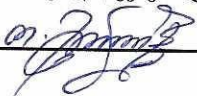
შპს „საქართველოს მელიორაცია“-ს ფინანსური ანგარიშგება
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღით დასრულებული წლისათვის
(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

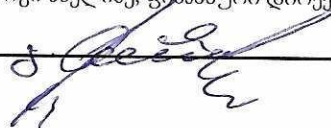
	საწესდებო კაპიტალი	გადაფასების რეზერვი	აკუმულირებული ზარალი	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს (ჩასწორებული)	922,783	5,250	(875,780)	52,253
კაპიტალის ზრდა არაფულადი შენატანით	5,336	-	-	5,336
კაპიტალის შემცირება არაფულადი ფორმით	(31,429)	(399)	24,712	(7,116)
წლის სრული ზარალი	-	-	(13,695)	(13,695)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	896,690	4,851	(864,763)	36,778
კაპიტალის ზრდა არაფულადი შენატანით	65,912	-	-	65,912
კაპიტალის შემცირება არაფულადი ფორმით	(74,924)	(31)	74,770	(185)
წლის სრული ზარალი	-	-	(39,363)	(39,363)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	887,678	4,820	(829,356)	63,142

კომპანიის ხელმძღვანელობის სახელით წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარსადგენად დამტკიცებულ და
ხელმოწერილ იქნა 2023 წლის 24 ივლისს.

ბნ. თამაზ მღებრიშვილი, გენერალური დირექტორი

ბნ. გიორგი ხმელიძე, ფინანსური დირექტორი

ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები

1. კომპანია და მისი საქმიანობა

შპს საქართველოს მელიორაცია დაარსდა 2007 წლის 26 თებერვალს, როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, საიდენტიფიკაციო ნომრით 204524568, საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად. კომპანია წარმოადგენს შპს სიონი-მ-ის სამართალმემკვიდრეს, რომელიც 2012 წლის 16 მარტს, გაერთიანდა სამ სხვა და სხვა კომპანიასთან, შპს მტკვარი-მ თან, შპს ალაზანი-მ თან და შპს კოლხეთი-მ თან.

2022 წლის 31 დეკემბრისათვის შპს საქართველოს მელიორაციის 100% წილის მმართველი არის საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო საქართველოს სახელმწიფოს, როგორც 100% წილის მფლობელი პარტნიორის წარმომადგენლობითი უფლებამოსილებით.

კომპანიის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს საირიგაციო და სადრენაჟო წყლის მიწოდება ქვეყნის მასშტაბით. სერვისების მიწოდებას ახორციელებს 20 სერვის-ცენტრის მეშვეობით, რომლებიც ოთხ რეგიონად არის წარმოდგენილი ქვეყნის მასშტაბით (შიდა ქართლი, ქვემო ქართლი, კახეთი და დასავლეთ საქართველო). კომპანია მართავს, ჰიდრო ნაგებობებს და სპეციალურ სამელიორაციო სისტემებს, რომელიც ძირითადად შედგება სხვადასხვა ჰიდრავლიკურ-ტექნიკური ნაწილებისგან, მთავარი წყლის გამანაწილებელი ხაზების, გვირაბების, სადრენაჟო არხებისგან და სხვა.

დამატებით, სადრენაჟო და საირიგაციო მომსახურების გარდა, კომპანია ასევე ყიდის ტექნიკურ წყალს კერძო სექტორზე.

კომპანიის სათაო ოფისი მდებარეობს თბილისში. საჯარო რეესტრის მონაცემებით კომპანიის იურიდიული მისამართია: ქ. თბილისი, კრწანისის რაიონი, ვლადიმერ წითლანაძის I შესახვევი, N 1.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკა ცალკეული ფინანსური ანგარიშგების ელემენტების მიხედვით მოცემულია ქვემოთ:

2.1 მომზადების საფუძველი

წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს-ები) შესაბამისად უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპისა და ისტორიული ღირებულების მეთოდის გამოყენებით. ის ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებული იქნა წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, ქვემოთ არის წარმოდგენილი.

2.2 სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილება და ახალი ან შეცვლილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

ქვემოთ წარმოდგენილი შესწორებული სტანდარტები ძალაში შევიდა კომპანიისთვის 2022 წლის 1 იანვრიდან, თუმცა კომპანიაზე მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია:

კოვიდ-19 დაკავშირებული საიჯარო კონცესიები შესწორებები ფასს 16. თავდაპირველი შესწორება ითვალისწინებდა შეღავათის მიცემას მოიჯარეებისთვის ოფციონური გათავისუფლების ფორმით იმის შეფასებისგან არის თუ არა კოვიდ-19 დაკავშირებული საიჯარო კონცესიები საიჯარო მოდიფიკაციები. მოიჯარეებს შეეძლოთ აესახათ საიჯარო კონცესიები იმავე წესით, ისე თითქოს ისინი არ არის საიჯარო მოდიფიკაციები. პრაქტიკული წესი გამოიყენებოდა მხოლოდ იმ საიჯარო კონცესიებზე, რომელიც წარმოიქმნა პირდაპირ კოვიდ-19 პანდემიის შედეგად და მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ დაკმაყოფილებდა ყველა შემდეგი პირობა:

- ცვლილება საიჯარო გადახდებში განაპირობებს იჯარის ანაზღაურების გადახედვას, რომელიც არსებითად იგივეა ან ნაკლებია უშუალოდ ცვლილებამდე არსებულ ანაზღაურებაზე;
- საიჯარო გადახდების ნებისმიერი შემცირება გავლენას ახდენდა 2021 წლის 30 ივნისს ან მანამდე გადასახდელ თანხებზე, თუ არ იყო არსებითი ცვლილებები იჯარის სხვა პირობებსა და დებულებებში.

2021 წლის მარტში საბჭომ გამოუშვა ცვლილება ფასს 16, რომელს მიხედვითაც ზემოთ განსაზღვრული თარიღი გაგრძელდა და შეიცვალა 2022 წლის 30 ივნისამდე. კომპანიამ მიიღო ეს ცვლილება, თუმცა ამ ცვლილებას რაიმე

სახის არსებითი ცვლილება არ გამოუწვევია ფინანსურ ანგარიშგებაში.

შემოსავლები განსაზღვრულ გამოყენებამდე, დამამძიმებელი კონტრაქტები - კონტრაქტის შესრულების ხარჯი, მითითება კონცეპტუალურ სტრუქტურაზე - ვიწრო სფეროს შესწორებები ბასს 16-ში, ბასს 37-ში და ფასს 3-ში, და წლიური გაუმჯობესებები ფასს-ებში 2018-2020 - შესწორებები ფასს 1-ში, ფასს 9-ში, ფასს 16-ში და ბასს 41-ში (გამოცემულია 2020 წლის 14 მაისს და ძალაში შედის წლიურ პერიოდებში, რომელიც იწყება 2022 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ კომპანიამ მიიღო ეს ცვლილება, თუმცა ამ ცვლილებას რაიმე სახის არსებითი ცვლილება არ გამოუწვევია ფინანსურ ანგარიშგებაში):

შესწორებები ბასს 16-ში უკრძალავს საწარმოს დაქვითოს ძირითადი საშუალებების ერთეულის ღირებულებიდან ნებისმიერი შემოსავალი, მიღებული წარმოებული ერთეულების გაყიდვიდან, როდესაც საწარმო ამზადებს აქტივს განსაზღვრული გამოყენებისთვის. შემოსავლების ასეთი ერთეულების გაყიდვიდან, მათი წარმოების ხარჯებთან ერთად, აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში. საწარმო გამოიყენებს ბასს 2-ს აღნიშნული ერთეულების ღირებულების შესაფასებლად. ღირებულება არ მოიცავს შემოწმებული აქტივის ცვეთას, რადგან ის მზად არ არის დანიშნულებისამებრ გამოყენებისთვის. შესწორება ბასს 16-ში ასევე განსაზღვრავს, რომ საწარმო „ამოწმებს სათანადოდ ფუნქციონირებს თუ არა აქტივი“, როდესაც ის აფასებს აქტივის ტექნიკურ და ფიზიკურ ეფექტურობას. აქტივის ფინანსური მაჩვენებლები არ არის დაკავშირებულ ასეთ შეფასებასთან. შესაბამისად აქტივს შესაძლოა ჰქონდეს ოპერირების უნარი, როგორც განსაზღვრულია ხელმძღვანელობის მიერ და დაექვემდებაროს ცვეთას, სანამ მიაღწევს ხელმძღვანელობისთვის მოსალოდნელ საოპერაციო ეფექტურობის დონეს.

შესწორებები ბასს 37-ში განმარტავს „ხელშეკრულების შესრულების ღირებულების“ მნიშვნელობას. შესწორება განმარტავს, რომ ხელშეკრულების შესრულების პირდაპირი ხარჯი მოიცავს აღნიშნული ხელშეკრულების შესრულების დამატებით ხარჯებს; და სხვა ხარჯების განაწილებას, რომლებიც პირდაპირ შესრულებას უკავშირდება. შესწორება ასევე განმარტავს, რომ დამამძიმებელი ხელშეკრულების ცალკე დებულების განსაზღვრამდე, საწარმო აღიარებს გაუფასურების ზარალს, რომლებიც განხორციელდა ხელშეკრულების შესრულებისას გამოყენებულ აქტივებზე, და არა აღნიშნული ხელშეკრულებისთვის გამოყოფილ აქტივებზე.

ფასს 3 შესწორდა 2018 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებთან დაკავშირებით, იმის განსაზღვრისთვის, თუ რას წარმოადგენს აქტივი ან ვალდებულება ბიზნესის კომბინაციაში. შესწორებამდე, ფასს 3, მითითებულია 2001 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებში. გარდა ამისა, ვალდებულებებს და პირობით ვალდებულებებს დაემატა ახალი გამონაკლისი ფასს 3-ში. გამონაკლისის მიუთითებს, რომ ზოგი სახის ვალდებულებასთან და პირობით ვალდებულებასთან დაკავშირებით, საწარმო, რომელიც იყენებს ფასს 3-ს, ვალდებულია მიუთითოს ბასს 37 ან ფასს 21, და არა 2018 წლის კონცეპტუალური საფუძვლები. ახალი გამონაკლისის გარეშე საწარმო აღიარებდა ზოგ ვალდებულებას ბიზნეს კომბინაციაში, რომელსაც არ აღიარებდა ბასს 37-ის შესაბამისად. აქედან გამომდინარე უშუალოდ შეძენის შემდეგ, საწარმო ვალდებული იქნებოდა შეეწყვიტა ასეთი ვალდებულებების აღიარება და ელიარებინა მოგება, რომელიც არ ასახავს ეკონომიკურ მოგებას. ასევე განმარტებული იყო, რომ შემდგომ არ უნდა აღიაროს პირობითი აქტივები, როგორც განსაზღვრულია ბასს 37-ში, შეძენის თარიღისთვის.

შესწორებების ფასს 9-ში განსაზღვრავს რომელი საკომისიოები უნდა იქნას შეტანილი 10% ტესტში ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისთვის. ხარჯები და მოსაკრებლები შეიძლება გადახდილი იყოს მესამე მხარეებისთვის ან კრედიტორისთვის. შესწორების შესაბამისად მესამე მხარეებისთვის გადახდილი ხარჯები ან მოსაკრებლები არ იქნება შეტანილი 10%-იან ტესტში.

პირობითი მაგალითი 13, რომელიც ერთვის ფასს 16-ს, შესწორდა გადახდების ილუსტრაციის ამოღების მიზნით კრედიტორისგან, საიჯარო საკუთრების გაუმჯობესებებთან დაკავშირებით. შესწორების მიზნით არის პოტენციური არევის აღმოფხვრა საიჯარო შეღავათების განმარტების შესახებ.

ფასს 1 ითვალისწინებს გამონაკლისს, თუ შვილობილი კომპანია იღებს ფასს მოგვიანებით, მის მშობელ კომპანიასთან შედარებით. შვილობილ კომპანიას შეუძლია შეაფასოს თავისი აქტივები და ვალდებულებები საბალანსო ღირებულები, რომელიც შეტანილი იქნება მშობელი კომპანიის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში, მშობელი კომპანიის ფასს-ზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე, თუ შესწორებები არ იქნა განხორციელებული კონსოლიდაციის პროცედურებში და

ბიზნესის გაერთიანების ეფექტებისთვის, რომელშიც მშობელმა კომპანიამ შეიძინა შვილობილი კომპანია. ფასს 1 შესწორდა იმისათვის, რომ საწარმოებს, რომლებმაც მიიღეს ფასს 1 გამონაკლისის, მიეცეთ შესაძლებლობა შეაფასონ კუმულაციური საკურსო სხვაობები, მშობელი კომპანიის მიერ აღრიცხული თანხების გამოყენებით, მშობელი კომპანიის ფასს-ზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე. შესწორება ფასს 1-ში ავრცელებს ზემოაღნიშნულ გამონაკლისის კუმულაციურ საკურსო სხვაობებზე, ხარჯების შესამცირებლად ახალი მიმდებარებისთვის. ეს შესწორება ასევე გამოიყენება მეკავშირე საწარმოებზე დაერთობლივ საწარმოებზე, რომლებმაც მიიღეს აღნიშნული ფასს 1 გამონაკლისი.

ამოღებული იქნა მოთხოვნა საწარმოების მიმართ, რომელიც ფულისხმოვან ფულადი ნაკადების გამორიცხვას დაბეგრისთვის, სამართლიანი ღირებულების შეფასების დროს ბასს 41 შესაბამისად. ამ შესწორების მიზანია მოთხოვნის შესაბამისობა სტანდარტში ფულადი სახსრების დისკონტირებასთან დაკავშირებით დაბეგრის შემდეგ.

კომპანიამ ვადამდე არ მიიღო შესწორებები, რომელიც ძალაშია 2022 წლის 31 დეკემბრის შემდეგ და თვლის, რომ ისინი უმნიშვნელო გავლენას მოახდენენ, მიღების შემდეგ, კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს 17 “სადაზღვევო ხელშეკრულებები” (გაცემულია 2017 წლის 18 მაისს და ძალაში შედის წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ). ფასს 17-ით ჩანაცვლდა ფასს 4, რომელიც კომპანიებს აძლევდა თავისუფლებას, გაეგრძელებინათ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება არსებული პრაქტიკის მიხედვით. შედეგად, ინვესტორებისათვის რთული იყო სხვაგვარად მსგავსი სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური საქმიანობის შედეგების შედარება. ფასს 17 არის ერთ პრინციპზე დაფუძნებული სტანდარტი ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღრიცხვისათვის, მათ შორის მზღვეველის მიერ ფლობილი სადაზღვევის ხელშეკრულებებისათვის. სტანდარტით მოითხოვება სადაზღვევო ხელშეკრულების ჯგუფების აღიარება და აღრიცხვა: (i) სამომავლო ფულადი ნაკადების რისკის გათვალისწინებით კორექტირებული დისკონტირებული ღირებულებით (სრული ფულადი ნაკადები), რომლებიც მოიცავს ყველა არსებულ ინფორმაციას, სრული ფულადი ნაკადების შესახებ, ბაზარზე დაკვირვებად ინფორმაციასთან თანმიმდევრული გზით; მიმატებული (თუ ეს ღირებულება ვალდებულებაა) ან გამოკლებული (თუ ეს ღირებულება აქტივია); (ii) თანხა, რომელიც წარმოადგენს გამოუმუშავებელ მოგებას ამ ჯგუფის ხელშეკრულებებში (სახელშეკრულებო მომსახურების მარჯა). მზღვეველები აღიარებენ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ჯგუფიდან მიღებულ მოგებას იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც ისინი უზრუნველყოფენ დაზღვევას, აღებული რისკისგან გათავისუფლებამდე. თუ ხელშეკრულებების მოცემული ჯგუფი ზარალიანი გახდება, საწარმო ზარალს მაშინვე აღიარებს.

ვალდებულებების კლასიფიკაცია მიმდინარედ ან არამიმდინარედ - შესწორებები ბასს 1-ში. აღნიშნული ვიწრო ფარგლების შესწორებები განმარტავს, რომ ვალდებულებები კლასიფიცირებულია მიმდინარე ან არამიმდინარე ვალდებულებებად, რაც დამოკიდებულია ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს არსებულ უფლებებზე. ვალდებულებები არამიმდინარეა იმ შემთხვევაში, თუ საწარმოს აქვს არსებითი უფლება, ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს, გადაავადოს ანგარიშსწორება მიწინააღმდეგე თორმეტი თვით. სახელმძღვანელო აღარ მოითხოვს ასეთი უფლება იყოს უპირობო. ხელმძღვანელობის მოლოდინები გამოიყენებენ თუ არა შემდგომ ანგარიშსწორების გადავადების უფლებას, გავლენას არ ახდენს ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე. გადავადების უფლება არსებობს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ საწარმო ასრულებს შესაბამის პირობებს ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის. ვალდებულება კლასიფიცირდება მიმდინარედ, თუ პირობა დაირღვევა ანგარიშგების თარისთვის ან მანამდე იმ შემთხვევაშიც, თუ ამ პირობის უარყოფა მიღებულია კრედიტორისგან ანგარიშგების პერიოდის დასრულების შემდეგ. განსხვავებით სესხი კლასიფიცირდება არამიმდინარედ, თუ დაირღვევა სესხის ხელშეკრულება მხოლოდ ანგარიშგების თარიღის შემდეგ. გარდა ამისა შესწორებები მოიცავს კლასიფიკაციის მოთხოვნებს ვალთან დაკავშირებით, რომელიც შესაძლოა კომპანიამ დაფაროს მისი გარდაქმნით კაპიტალში. “დაფარვა” განისაზღვრება ვალდებულების დაფარვად ნაღდი ფულით, სხვა რესურსებით, რომელიც მოიცავს ეკონომიკურ სარგებელს ან საწარმოს საკუთარი კაპიტალის ინვესტიციებით. არსებობს გამონაკლისი კონვერტირებადი ინსტრუმენტებისთვის, რომელიც შეიძლება კონვერტირდეს კაპიტალში, თუმცა მხოლოდ იმ ინსტრუმენტებისთვის, როდესაც კონვერსიის ოფციონი კლასიფიცირდება როგორც კაპიტალის ინსტრუმენტი, შემადგენელი ფინანსური ინსტრუმენტის ცალკე კომპონენტის სახით. კომპანიამ მიიღო ეს ცვლილება, თუმცა ამ ცვლილებას რაიმე სახის არსებითი ცვლილება არ გამოუწვევია ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ვალდებულებების კლასიფიკაცია მიმდინარე ან არამიმდინარე ვალდებულებებად, ძალაში შესვლის თარიღის გადავადება - შესწორებები ბასს 1-ში (გამოცემულია 2020 წლის 15 ივლისს და ძალაში შედის წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ). შესწორებები ბასს 1-ში ვალდებულებების

კლასიფიკაციაზე მიმდინარე ან არამიმდინარე ვალდებულებებზე, გამოიცა 2020 წლის იანვარში, თავდაპირველი ძალაში შესვლის თარიღით - 2022 წლის 1 იანვარი. თუმცა, კოვიდ-19 პანდემიის გამო, ძალაში შესვლის თარიღი გადავადდა ერთი წლით კომპანიებისთვის მეტი დროის მიცემის მიზნით, შესწორებული სახელმძღვანელოდან გამომდინარე კლასიფიკაციის ცვლილებების განსახორციელებლად.

შესწორებები ფასს 17-ში და შესწორება ფასს 4-ში (გამოცემული 2020 წლის 25 ივნისს და ძალაშია წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ) შესწორებები მოიცავს რიგ განმარტებებს, რომელიც განსაზღვრულია ფასს 17-ის განხორციელების გაადვილებისთვის, სტანდარტის და გადასვლის მოთხოვნების გამარტივებისთვის. შესწორებები უკავშირდება ფასს 17-ის რვა სფეროს და არ არის განკუთვნილი სტანდარტის ფუნდამენტალური პრინციპების ცვლილებისთვის. ფასს 17-ში განხორციელდა შემდეგი შესწორებები:

- ძალაში შესვლის თარიღი: ფასს 17-ის ძალაში შესვლის თარიღი (მოიცავს შესწორებებს) გადავადდა ორი წლით წლიურ ანგარიშგების პერიოდებში, რომელიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ; და ფასს 4-ში ფასს 9-ს გამოყენებისგან დროებით გათავისუფლების ფიქსირებული ამოწურვის თარიღი ასევე გადავადდა წლიური ანგარიშგების პერიოდებში, რომელიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ.
- დაზღვევის შემენის ფულადი ნაკადების მოსალოდნელი აღდგენა: საწარმოს მოეთხოვება შემენის ხარჯების ნაწილის განაწილება დაკავშირებულ მოსალოდნელ კონტრაქტის განახლებებზე და აღნიშნული ხარჯების აღიარება აქტივად, სანამ საწარმო არ აღიარებს კონტრაქტის განახლებებს. საწარმოს მოეთხოვებათ შეაფასონ აქტივის აღდგენის უნარი თითოეული ანგარიშგების თარიღისთვის და წარმოადგინონ კონკრეტული ინფორმაცია აქტივის შესახებ ფინანსური ანგარიშგებების შენიშვნებში.
- სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა დაკავშირებული საინვესტიციო მომსახურებებთან: უნდა დადგინდეს დაფარვის ერთეულები, ბენეფიტების რაოდენობის და როგორც სადაზღვევო დაფარვის, ასევე საინვესტიციო მომსახურებების მოსალოდნელი პერიოდები გათვალისწინებით, კონტრაქტებისთვის, ცვლადი საკომისიოების მიდგომის შესაბამისად და სხვა კონტრაქტებისთვის „ინვესტიცია - შემოსავლის მომსახურებით“ საერთო მოდელის შესაბამისად. საინვესტიციო საქმიანობებთან დაკავშირებული ხარჯები შეტანილი უნდა იყოს, როგორც ფულადი ნაკადები სადაზღვევო კონტრაქტების ფარგლებში, იმ პირობით, რომ საწარმო ასრულებს ასეთ საქმიანობებს ბენეფიტების გაზრდისთვის სადაზღვევო დაფარვიდან პოლისის მფლობელისთვის.
- გადაზღვევის ხელშეკრულებები – ზარალის ანაზღაურება: როდესაც საწარმო აღიარებს ზარალს ძირითადი სადაზღვევო ხელშეკრულებების დატვირთული ჯგუფის თავდაპირველი აღიარებისას ან დატვირთული ძირითადი ხელშეკრულებების დამატებისას ჯგუფში, საწარმომ უნდა შეასწოროს გადაზღვევის ხელშეკრულებების დაკავშირებული კომპანიის მარჟა და აღიაროს მოგება გადაზღვევის ხელშეკრულებებზე. გადაზღვევის ხელშეკრულებიდან დაფარული ზარალის თანხა განისაზღვრება ძირითად სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე აღიარებული ზარალის და ძირითად სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე მოთხოვნების პროცენტული მაჩვენებლის გამრავლებით, რომლის დაფარვას საწარმო ელოდება გადაზღვევის ხელშეკრულებიდან. ეს მოთხოვნა გამოიყენება მხოლოდ მაშინ, თუ გადაზღვევის ხელშეკრულება აღიარებულია იქამდე ან იმ დროს, როდესაც ზარალი აღიარებულია ძირითად სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე.
- სხვა შესწორებები: სხვა შესწორებები მოიცავს გამონაკლისებს, რომელიც დაკავშირებულია კონკრეტული საკრედიტო ბარათების (ან მსგავსი) ხელშეკრულებებთან და კონკრეტულ სესხის ხელშეკრულებებთან; სადაზღვევო ხელშეკრულების აქტივების და ვალდებულებების პრეზენტაციასთან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში პორტფელებში ჯგუფების ნაცვლად; რისკის შერბილების ოფციონის გამოყენებადობასთან, ფინანსური რისკების შერბილებისას გადაზღვევის ხელშეკრულების და არაწარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებით სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში; სააღრიცხვო პოლიტიკის არჩევანთან წინა შუალედურ ფინანსურ ანგარიშგებებში შეფასებების ცვლილებისთვის ფასს 17-ის გამოყენებისას; საშემოსავლო გადასახადის გადახდების და შემოსავლების შეტანასთან, რომელიც სპეციალურად ერიცხება პოლისის მფლობელს სადაზღვევო ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად ფულადი ნაკადების შესრულებაში; და შერჩეულ გადასვლის შედგენებთან და სხვა მცირე შესწორებებთან.

აქტივების გაყიდვა ან კონტრიბუცია ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საწარმოს შორის - შესწორებები ფასს 10-ში და ბასს 28-ში (გამოცემულია 2014 წლის 11 სექტემბერს და ძალაშია წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება იმ დღეს ან იმ თარიღის შემდეგ, რომელიც უნდა განსაზღვროს ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ (IASB) მიერ) ჯერ არ განსაზღვრულა). აღნიშნული შესწორებები ასახავს შეუსაბამობას ფასს 10-ის და ბასს 28-ის მოთხოვნებს შორის, ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საწარმოს შორის აქტივების გაყიდვის ან კონტრიბუციის დროს. ამ შესწორებების მთავარი შედეგია ის, რომ სრული მოგება ან ზარალი აღიარებულია მაშინ, როდესაც გარიგება მოიცავს ბიზნესს. ნაწილობრივ მოგება და ზარალი აღიარებულია, როდესაც გარიგება მოიცავს იმ აქტივებს, რომლებიც არ მოიცავს ბიზნესს იმ შემთხვევაშიც, თუ აღნიშნულ აქტივებს ფლობს შვილობილი კომპანია.

ბასს 1-ში და ფასს-ის პრაქტიკულ ანგარიშგება 2-ში შეტანილი ცვლილებები: სააღრიცხვო პოლიტიკის წარმოდგენა (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებულ წლიურ პერიოდებზე). ბასს 1-ში შეიტანეს ცვლილებები, რომლის მიხედვითაც კომპანიებს მოეთხოვებათ წარმოადგინონ მათი მატერიალური სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია და არა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა. შესწორებით გათვალისწინებულ იქნა მატერიალური სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის განმარტება. შესწორებით ასევე განიმარტა, რომ სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია, მნიშვნელოვანი იქნება, თუ მის გარეშე ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლები ვერ შეძლებენ სხვა მატერიალური ინფორმაციის გაცნობას. შესწორებაში წარმოდგენილია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის საილუსტრაციო მაგალითები, რომლებიც მნიშვნელოვნად ჩაითვლება საწარმოს ფინანსური ანგარიშგებისთვის.

გარდა ამისა, ბასს 1-ში შესწორებით დაზუსტდა, რომ არამატერიალური სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის წარდგენა არ არის საჭირო. თუმცა, თუ ის მაინც წარდგება არ უნდა დაფაროს მატერიალური სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცია. ამ შესწორების მხარდასაჭერად IFRS პრაქტიკულ ანგარიშგება 2-ში „მატერიალური გადაწყვეტილების მიღება“-ში შეიტანეს ცვლილებები, რომ მოცემულიყო სახელმძღვანელო მითითებები, თუ როგორ უნდა გამოვიყენოთ მატერიალურობის კონცეფცია სააღრიცხვო პოლიტიკის წარდგენას.

ბასს 8-ში შესწორებები: სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და მოქმედებს წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ). ბასს 8-ის დამატებით შესწორებამ განმარტა, თუ როგორ უნდა განასხვავონ კომპანიებმა სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებისაგან.

ცვლილება ბასს 12 - მოგების გადასახადები - გადავადებული გადასახადი რომელიც დაკავშირებულია ცალკეულ ოპერაციასთან დაკავშირებულ აქტივთან და ვალდებულებასთან. (ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებულ წლიურ პერიოდებზე, ნაადრევი გამოყენება ნებადართულია). სტანდარტი განსაზღვრავს გარკვეულ დამატებით შერავატებს თავდაპირველი აღიარების მომენტში.

2.3 შემოსავლის აღიარება.

გაყიდული მომსახურება აღიარდება იმ სააღრიცხვო პერიოდში, როდესაც გაწეულ იქნა მომსახურება დაუყოვნებელი აღიარების მეთოდის გამოყენებით. შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანია აკმაყოფილებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას იმ ოდენობით, რომელიც უტოლდება საზღაურს, რომლის მიღების უფლებასაც კომპანია მოიპოვებს საქონლის ან მომსახურების კლიენტისთვის გადაცემით. გაყიდვები ნაჩვენებია დღ-ს და ფასდათმობის გარეშე.

2.4 არამონეტარული აქტივების გაუფასურება

ის არამონეტარული აქტივები რომელთაც არ აქვს განსაზღვრული ცხოვრების ხანგრძლივობა და ასევე ის აქტივები რომლებიც არიან მზად გამოყენებისათვის არ ერიცხება ცვეთა ან ამორტიზაცია, ისინი ექვემდებარებიან გაუფასურების ყოველიურ ტესტირებას. ეს აქტივები რომლებიც ექვემდებარებიან ცვეთას და ამორტიზაციას ექვემდებარებიან გაუფასურებაზე ტესტირებას, მაშინ როდესაც გარკვეული მოვლენა ან ნებისმიერი პირობის ცვლილება მიუნიშნებს რომ შესაძლებელია მისი საბალანსო ღირებულება ვერ იქნას ამოღებული. გაუფასურების ზარალი აღიარდება იმ სხვაობით რაც არსებობს შეფასებულ ამოღებად თანხასა და ნარჩენ საბალანსო ღირებულებას შორის. ამოღებადი თანხა წარმოადგენს უდიდეს თანხას გაყიდვის ხარჯებით შემცირებულ აქტივის სამართლიან ღირებულებასა და მისი გამოყენების ღირებულებას შორის. გაუფასურების ტესტირების მიზნით აქტივები ჯგუფდება უმცირესი ჯგუფის დონეზე რომლის დონეზეც იდენტიფიცირდება ინდივიდუალური ფულადი ნაკადები. ყოველ საანგარიშო პერიოდზე გაუფასურებული არაფინანსური აქტივები გარდა გუდვილისა მიმოიხილება გაუფასურების შებრუნების გაუქმების მიზნით.

2.5 წარდგენის ვალუტა.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხები წარმოდგენილია ქართულ ლარში, თუ სხვა რამ არ იქნება მითითებული.

ლარის ოფიციალური გაცვლითი კურსები, რომელიც განისაზღვრა საქართველოს ბანკთაშორის ოპერაციების შედეგად, აშშ დოლარსა და ევროსთან მიმართებაში იყო შემდეგი:

	აშშ დოლარი	ევრო
2021 წლის 31 დეკემბერი	3.0976	3.5040
2022 წლის 31 დეკემბერი	2.7020	2.8844

2.6 ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი ხელშეკრულება, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის - ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

ფინანსური აქტივები თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება როგორც შემდგომში შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე და მათ სამართავად კომპანიის ბიზნეს მოდელზე. სავაჭრო დებიტორული დავალიანების გარდა, რომელიც არ მოიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს ან რომლისთვისაც კომპანია პრაქტიკულ გამოცდილებას იყენებს, კომპანია ფინანსურ აქტივებს თავდაპირველად აფასებს მისი სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ემატება გარიგების დანახარჯები იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური აქტივი არ არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მოგებაში ან ზარალში ასახვით. სავაჭრო მოთხოვნა, რომელიც არ შეიცავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, ან რომლისთვისაც კომპანიამ პრაქტიკულ გამოცდილებას მიმართა, ფასდება ფასს 15-ით („შემოსავლები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“) განსაზღვრული გარიგების ფასით.

იმისათვის, რომ მოხდეს ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება და მოხდეს მისი შეფასება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, იგი უნდა წარმოქმნიდეს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს“ (SPPI) დაუფარავ ძირითად თანხაზე. ამ შეფასებას ეწოდება SPPI-ტესტირება, რომელიც ინსტრუმენტის დონეზე სრულდება.

კომპანიის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესის მოდელი ეხება იმას, თუ როგორ მართავს ის თავის ფინანსურ აქტივებს ფულადი ნაკადების მისაღებად. ბიზნესმოდელი განსაზღვრავს, მიიღება თუ არა ფულადი ნაკადები სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების, ფინანსური აქტივების გაყიდვის ან ორივეს შედეგად.

ფინანსური აქტივების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში აღიარებულია გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანიამ აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულება იკისრა. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვა ნიშნავს ფინანსური აქტივების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რაც მოითხოვს აქტივების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

2.7 შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები
- სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულატიური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სასესხო ინსტრუმენტები);
- რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას, კუმულატიური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე;

რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოგებასა და ზარალში ასახვით.

2.8 ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები

ეს კატეგორია კომპანიისთვის ყველაზე აქტუალურია. კომპანია ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს თუ დაკმაყოფილებულია ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა:

- ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით ფინანსური აქტივი მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები შემდეგ ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და ის გაუფასურებას ექვემდებარება. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში მაშინ, როდესაც წყდება აქტივის აღიარება, ან ხდება აქტივის მოდიფიცირება ან გაუფასურება.

კომპანიის ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოიცავს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს, გაცემულ სესხებს, საბანკო ანგარიშებს მოთხვენამდე.

2.9 ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივების გაუფასურებასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია შემდეგ შენიშვნებში:

- ▶ მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები - მე- 2.30 შენიშვნა;
- ▶ სავაჭრო მოთხოვნები - მე-7 შენიშვნა;

კომპანია აღიარებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს ყველა სასესხო ინსტრუმენტისთვის, რომლებსაც არ აღრიცხავს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეფუძნება სხვაობას ხელშეკრულების საფუძველზე ვადადამდგარ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და ყველა ფულად ნაკადს შორის, რომლის მიღებასაც მოელის კომპანია, თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მიახლოების დისკონტირებით. მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ფულადი ნაკადები დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნიდან ან სხვა საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებებიდან, რომლებიც ხელშეკრულების პირობების განუყოფელი ნაწილია.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარდება ორ ეტაპზე. კრედიტის ოდენობისთვის, რომელთან მიმართებაშიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ადგილი არ ჰქონია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი განისაზღვრება დეფოლტის მოვლენებით გამოწვეული საკრედიტო ზარალისთვის, რაც შესაძლებელია მომდევნო 12 თვის განმავლობაში (12 თვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი) კრედიტის ოდენობისთვის, რომელთან მიმართებაშიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ადგილი ჰქონდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, მოთხოვნილია ზარალის რეზერვი საკრედიტო ზარალისთვის, რომელიც მოსალოდნელია დარჩენილ ვადაზე, გადაუხდელობის ვადის მიუხედავად (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი).

სავაჭრო მოთხოვნებისათვის კომპანია იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, კომპანია ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე, თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. კომპანიამ შეადგინა რეზერვების მატრიცა, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის წარსულ გამოცდილებას და დაკორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსთვის დამახასიათებელი პერსპექტიული ფაქტორების შესაბამისად.

საკრედიტო ინსტიტუტებში არსებული თანხებისთვის (ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, საბანკო ანაზღაურებები), კომპანია მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ანგარიშობს 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდის გამოყენებით. 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც იწვევს დეფოლტის შემთხვევებს ფინანსურ ინსტრუმენტზე და რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. თუმცა, როდესაც წარმოშობის თარიღის შემდგომ ადგილი აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, რეზერვი დაეფუძნება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდს.

კომპანია ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდები 180 დღით გვიანდება. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, კომპანიამ შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ კომპანია სავარაუდოდ სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, კომპანიის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება. ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება მოგებაში ან ზარალში ამცირებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯს.

2.10 აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან ამოღება) უმეტესად ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ამოიწურა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლების ვადა, ან

- კომპანიამ დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა)კომპანიამ გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ)კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ კომპანიამ გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა მან, ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, კომპანია აგრძელებს გადაცემული აქტივის აღიარებას ამ აქტივში მისი მონაწილეობის შენარჩუნების გამო. ასეთ შემთხვევაში კომპანია მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადაცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება კომპანიის მიერ დატოვებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

მონაწილეობის შენარჩუნება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი თავდებობის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და კომპანიის მიერ გადასახდელ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით.

2.11 ფინანსური ვალდებულებები - თავდაპირველი აღიარება

თავდაპირველი შეფასებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებასა და ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები, მოთხოვნები ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განისაზღვრება ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება რეალური ღირებულებით და სესხების და მოთხოვნების შემთხვევაში აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

კომპანიის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა ვალდებულებას.

2.12 ფინანსური ვალდებულებები - შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შეფასება დამოკიდებულია მათ კლასიფიკაციაზე:

სავაჭრო ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ სესხების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობის და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებული ღირებულება დაანგარიშდება შესყიდვის ყოველგვარი დისკონტის ან პრემიის, აგრეთვე იმ საზღაურის თუ დანახარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების სახით. ეს კატეგორია, ზოგადად, სესხებს ეხება.

2.13 ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთათვალი

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთათვალი მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ურთიერთათვალი ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის სურვილი.

2.14 ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები თავდაპირველად განისაზღვრება თვითღირებულებით. თვითღირებულება განისაზღვრება შესყიდვის ფასით, იმპორტთან დაკავშირებული გადასახადებით, გამოუქვითავი გადასახადებითა და სხვა პირდაპირი ხარჯებით. სესხებთან დაკავშირებული ხარჯები კაპიტალიზირდება აქტივის ღირებულებაზე კომპანიის პოლიტიკით.

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ყველა ძირითადი საშუალებები, ასახულია გადაფასებული ღირებულებით. გადაფასებულ ღირებულებას რომელიც შეფასების თარიღისათვის წარმოადგენს სამართლიან ღირებულებას აკლდება გადაფასების თარიღის შემდგომ დარიცხული ცვეთა და გაუფასურება. მიწის შეფასება ხდება რეალური ღირებულებით და მას არ ერიცხება ცვეთა. შეფასება რეგულარულად ტარდება იმის გადასამოწმებლად, რომ გადაფასებული ქონების რეალური ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი საბალანსო ღირებულებისგან. კომპანიის ქონება ბოლოს შეფასდა 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. დამატებითი დეტალები წარმოდგენილია მე-3 შენიშვნაში.

გადაფასების ნებისმიერი მეტობა კრედიტდება სხვა სრულ შემოსავლებში ჩართული და ჩართულია გადაფასების რეზერვში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ხდება მანამდე მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარებული ამავე აქტივის გადაფასების შედეგად მისი ოდენობის შემცირების შებრუნება. ამ შემთხვევაში მატების აღიარება ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. გადაფასების დეფიციტის აღიარება ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც დეფიციტი, რომელიც უშუალოდ გაქვითავს ამავე აქტივზე უწინ აღიარებულ მეტობას, პირდაპირ გაიქვითება ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის მეტობიდან.

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვიდან წლიური გადატანა გაუნაწილებელ მოგებაზე ხდება აქტივის გადაფასებული საბალანსო ღირებულების ცვეთასა და აქტივის თავდაპირველი ღირებულების ცვეთას შორის სხვაობით. გაყიდვისას კონკრეტულ აქტივთან დაკავშირებული მთლიანი გადაფასების რეზერვი გადაიტანება გაუნაწილებელ მოგებაზე.

დაუმთავრებელი მშენებლობა აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც საჭიროების შემთხვევაში აკლდება გაუფასურების რეზერვი. მშენებლობის დასრულების შემდეგ აქტივები გადაიტანება საოფისე ან სხვა შენობებში მათი საბალანსო ღირებულებით. დაუმთავრებელი მშენებლობის ცვეთა არ ხდება, სანამ აქტივი ექსპლუატაციისთვის მზად არ იქნება.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გადახედვა ხდება გადაფასებასთან მიმართებაში, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულების აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს.

მოგება ან ზარალი, რომელიც წარმოიშვება აქტივის გაყიდვიდან ან ჩამოწრიდან, განისაზღვრება სხვაობით, მიღებული სარგებელსა და საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ხარჯები, დაკავშირებული ძირითადი საშუალებების კომპონენტების ჩანაცვლებასთან და აღრიცხული დამოუკიდებლად, კაპიტალიზირდება იმ კომპონენტის საბალანსო ღირებულებასთან ერთად, რომელიც ჩამოწრილ იქნა. სხვა დანახარჯები კაპიტალიზირდება იმ შემთხვევაში, თუ შესაძლებელია ეკონომიკური სარგებლის მიღება მომავალში. ყველა სხვა ხარჯი, მათ შორის შეკეთება-განახლება, აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში მისი მოხდენისთანავე.

სახელმწიფოსაგან მიღებული მიზნობრივი სახსრებით შექმნილი აქტივების ასახვის დეტალები მოცემულია ახსნა-განმარტებით შენიშვნა 2.28 ში.

ცვეთის დარიცხვა ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდის საშუალებით, თითოეული აქტივის სასიცოცხლო პერიოდის შეფასების საფუძველზე. ცვეთის დარიცხვა იწყება მას მერე, რაც აქტივი შედის გამოყენებაში.

2020 წლის 31 დეკემბრის თარიღით ჩატარებული გადაფასების შემდეგ კომპანია იყენებს შემდეგ სასარგებლო მომსახურების ვადებს:

	სასარგებლო მომსახურების ვადების ზღვრები
შენობა ნაგებობები	2-67
ტრანსპორტი და სპეციალური დანადგარები და ტექნიკა	1-20
კომპიუტერები, ავეჯი და სხვა	1-20

2.15 არამატერიალური აქტივები

კომპანიის მიერ შეძენილი არამატერიალური აქტივები, რომელთაც აქვთ განსაზღვრული სასიცოცხლო პერიოდი, წარმოდგენილია თვითღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი.

ამორტიზაციის დარიცხვა ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე წრფივი მეთოდით 10 წლის გაანგარიშებით.

თავდაპირველად განისაზღვრება თვითღირებულებით. თვითღირებულება განისაზღვრება შესყიდვის ფასით, იმპორტთან დაკავშირებული გადასახადებით, გამოუქვითავი გადასახადებითა და სხვა პირდაპირი ხარჯებით. სესხებთან დაკავშირებული ხარჯები კაპიტალიზირდება აქტივის ღირებულებაზე კომპანიის პოლიტიკით.

ცვეთის დარიცხვა ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდის საშუალებით, თითოეული აქტივის სასიცოცხლო პერიოდის შეფასების საფუძველზე. ცვეთის დარიცხვა იწყება მას მერე, რაც აქტივი შედის გამოყენებაში.

2.16 მოგების გადასახადი

ფინანსურ ანგარიშგებაში მოგების გადასახადი აისახა მოქმედი კანონმდებლობის, ან საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულისათვის არსებითად ამოქმედებული კანონმდებლობის შესაბამისად. მოგების გადასახადის ხარჯები შეიცავს მიმდინარე გადასახადსა და გადავადებულ გადასახადს, რომელის აღიარება ხდება მოცემული წლის მოგებაში, ან ზარალში გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც იგი აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში, ან უშუალოდ საკუთარ კაპიტალში, რადგან იგი უკავშირდება ისეთ გარიგებებს, რომლებიც ასევე აღიარდება იმავე, ან განსხვავებულ პერიოდში, სხვა სრულ შემოსავალში, ან უშუალოდ საკუთარ კაპიტალში.

მიმდინარე გადასახადი არის მიმდინარე და წინა პერიოდებისათვის საგადასახადო ორგანოებისათვის გადასახდელი, ან დასაბრუნებელი მოგებიდან გადასახადის, ან საგადასახადო ზარალის თანხა. მოგების გადასახადის გარდა სხვა გადასახადები აისახება საოპერაციო დანახარჯებში.

გადავადებული მოგების გადასახადი იქმნება ბალანსის მომზადების ვალდებულებების მეთოდის გამოყენებით მომავალ პერიოდში გადატანილი საგადასახადო ზარალის და აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზასა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის წარმოქმნილი დროებითი სხვაობის მიმართ ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის. თავდაპირველი აღიარებისაგან გათავისუფლების მიხედვით გადავადებული გადასახადები არ აისახება გარიგების დროს აქტივის ან ვალდებულების პირველადი აღიარების დროს დროებითი სხვაობის შემთხვევაში გარდა იმ გარიგებისა, როდესაც ადგილი აქვს საწარმოთა გაერთიანებას და როდესაც ეს გარიგება, მისი თავდაპირველი ასახვის დროს, გავლენას არ ახდენს არც სააღრიცხვო და არც საგადასახადო მოგებაზე. გადავადებული საგადასახადო ნაშთების შეფასება ხდება მოქმედი, ან საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულს არსებითად მოქმედი საგადასახადო განაკვეთების მიხედვით, რომელთა გამოყენებაც მოითხოვება იმ პერიოდის მიმართ, როდესაც დროებითი სხვაობა ამოიწურება, ან გამოყენებულ იქნება მომავალ პერიოდში გადატანილი საგადასახადო ზარალი. გადავადებული საგადასახადო აქტივები გამოსაქვითი დროებითი სხვაობისა და მომავალ პერიოდში გადატანილი საგადასახადო ზარალისათვის აისახება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც მოსალოდნელია, რომ მომავალში საგადასახადო მოგება საკმარისი იქნება გამოქვითვების განსახორციელებლად.

კომპანიის გაურკვეველი საგადასახადო სტატუსის ხელახალი შეფასება ხდება კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ ყოველი საანგარიშგებო თარიღის დასასრულს. ვალდებულებები აისახება საგადასახადო მუხლებში, რომელთაც განსაზღვრავს კომპანია იმის მიხედვით, თუ სავარაუდოდ რომელ მათგანზე იქნება საჭირო დამატებითი გადასახადების გადახდა, თუ ამ მუხლებს კითხვის ნიშნის ქვეშ დააყენებენ საგადასახადო ორგანოები. კომპანიის შეფასება ეფუძნება მოქმედი, ან საანგარიშგებო თარიღის დასრულებისათვის არსებითად მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციას და სასამართლოს, ან სხვა ნებისმიერ ცნობილ გადაწყვეტილებას ამ საკითხებთან დაკავშირებით. ჯარიმების, საპროცენტო გადასახდელებისა და მოგების გადასახადის გარდა სხვა გადასახადების ვალდებულებების აღიარება ეფუძნება კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ დანახარჯების საუკეთესო შეფასებას, რომელიც საჭირო იქნება ვალდებულებების დასაფარად საანგარიშგებო თარიღის ბოლოსათვის.

2016 წლის მაისის თვეში საქართველოს პარლამენტმა შეცვალა ქვეყნის საგადასახადო კოდექსი: ცვლილებები ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან. ქართული გადასახადის გადამხდელების უმრავლესობა, მათ შორის კომპანიაც, არ მოუწევს მოგების გადასახადის გადახდა წლიურ მოგებაზე. მხოლოდ დივიდენდების განაწილება და სპეციფიკური ტრანზაქციები ექვემდებარება დასაბეგრ ბაზაში მოხვედრას. შესაბამისად, გადავადებული საგადასახადო აქტივებს და ვალდებულებებს 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით კომპანიამ ანულირება გაუკეთა მისი ყველა გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივს და ვალდებულებას.

2.17 სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები.

სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების თვითღირებულების შეფასება ხდება საშუალო შეწონილი ღირებულების საფუძველზე და მოიცავს სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების შეძენის დროს და მათ ამჟამინდელ ადგილას და მათ მდგომარეობაში მოსაყვანად გაწეულ დანახარჯებს.

2.18 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით.

2.19 გადახდილი ავანსები.

გადახდილი ავანსები აისახება ღირებულებით, მინუს გაუფასურების ანარიცხი. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირდება როგორც გრძელვადიანი, როდესაც გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული პროდუქციის, ან მომსახურების მიღება მოსალოდნელია ერთი წლის შემდეგ, ან როდესაც გადახდილი ავანსი დაკავშირებულია ისეთ აქტივთან, რომელიც თავდაპირველი აღიარების დროს გრძელვადიან აქტივად არის კლასიფიცირებული. აქტივების შესაძენად გადახდილი ავანსები გადაიტანება მოცემული აქტივის საბალანსო ღირებულებაში, როდესაც კომპანია მოიპოვებს კონტროლს ამ აქტივზე და მოსალოდნელია, რომ კომპანია მიიღებს მოცემულ აქტივთან დაკავშირებულ მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს. სხვა გადახდილი ავანსების ჩამოწერა ხდება მოგებაში, ან ზარალი, როდესაც კომპანია მიიღებს გადახდილ ავანსთან დაკავშირებულ პროდუქციას, ან მომსახურებას. იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს რაიმე ნიშანი, რომ გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული აქტივები, პროდუქცია, ან მომსახურება არ იქნება მოწოდებული, გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება შესაბამისად და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოცემული წლის მოგებაში ან ზარალში.

2.20 ფულადი სახსრები და ფულადი სახსრების ექვივალენტები.

ფულად სახსრებსა და ფულადი სახსრების ექვივალენტებში იგულისხმება ნაღდი ფული, ბანკში განთავსებული დეპოზიტები მოთხოვნამდე და სხვა მოკლევადიანი მაღალ-ლიკვიდური ინვესტიციები, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამი თვე, ან უფრო ნაკლებია. ფულადი სახსრები და ფულადი სახსრების ექვივალენტები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით. შეზღუდული ნაშთები გამოირიცხება ფულადი სახსრებისა და მათი ექვივალენტებისაგან ფულადი სახსრების ნაკადების ანგარიშგების მიზნებისათვის. ის ნაშთები, რომელთა შეზღუდვაც ხდება, რათა არ მოხდეს მათი გაცვლა, ან ვალდებულების დასაფარავად გამოყენება, საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ სულ მცირე თორმეტი თვის განმავლობაში აისახება სხვა გრძელვადიან აქტივებში.

2.21 საწესდებო კაპიტალი.

კომპანიის ნებადართული საწესდებო კაპიტალი განისაზღვრება კომპანიის წესდებით. კომპანიის წესდებაში ცვლილებები (მათ შორის ცვლილებები საწესდებო კაპიტალში, მფლობელობაში, და სხვ.) უნდა შევიდეს მხოლოდ კომპანიის მფლობელების გადაწყვეტილებით.

2.22 ვალდებულებების და ხარჯების ანარიცხები.

ვალდებულებების და ხარჯების ანარიცხები გაურკვეველი ვადის ან ოდენობის არაფინანსური ვალდებულებებია. მათი დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას გააჩნია მიმდინარე სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება წარსულში მომხდარი მოვლენების შედეგად და მოსალოდნელია ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების გასვლა აღნიშნული ვალდებულების დაფარვისათვის და შესაძლებელია ვალდებულების საიმედოდ შეფასება.

2.23 სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება.

სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანების დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კონტრაქტის ხელმოწერი მეორე მხარე შეასრულებს თავის საკონტრაქტო ვალდებულებებს. მათი ასახვა ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

2.24 უცხოურ ვალუტაში გადაანგარიშება.

კომპანიის სამუშაო ვალუტა არის ის ვალუტა, რომელიც გამოიყენება იმ ძირითად ეკონომიკურ გარემოში, რომელშიც საწარმო ფუნქციონირებს. კომპანიის სამუშაო ვალუტა, ასევე კომპანიის წარდგენის ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა (ქართული ლარი).

ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაანგარიშება კომპანიის სამუშაო ვალუტაში საანგარიშგებო პერიოდის შესაბამის დასასრულს არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) ოფიციალური გაცვლითი კურსის მიხედვით. საკურსო სხვაობებით განპირობებული შემოსულობა ან ზარალი - რომელიც წარმოიშვა ოპერაციების განხორციელებისა და ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კომპანიის სამუშაო ვალუტაში გადაანგარიშების შედეგად წლის ბოლოს სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსის მიხედვით, - აღიარდება მოგებაში, ან ზარალში როგორც ფინანსური შემოსავალი, ან ხარჯი. უცხოურ ვალუტაში რეალური ღირებულებით

შეფასებული არაფულადი მუხლები, მათ შორის წილობრივი ინსტრუმენტი, გადაიანგარიშება იმ გაცვლითი კურსების მიხედვით, რომელიც არსებობდა მათი რეალური ღირებულებით შეფასების დროს. უცხოურ ვალუტაში რეალური ღირებულებით შეფასებულ არაფულად მუხლებზე გაცვლითი კურსის ცვლილებების ზეგავლენა აისახება, როგორც რეალური ღირებულების შედეგად მიღებული შემოსულობის ან ზარალის ნაწილი.

2.25 დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოები.

გადასახდელი ხელფასები, წლიური შვებულება და ავადმყოფობის გამო შვებულებით სარგებლობა, პრემიები, და სხვა სარგებელი (საკვები, ბინით უზრუნველყოფა, ტრანსპორტირება, და სხვ.) დაირიცხება იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც მათთან დაკავშირებული მომსახურების მიწოდებას განახორციელებენ კომპანიის დაქირავებული მომუშავეები. კომპანიას არ გააჩნია იურიდიული, ან კონსტრუქციული ვალდებულება განახორციელოს საპენსიო, ან ანალოგიური სარგებლის გადახდა.

2.26 ურთიერთგადაფარვა.

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა და ნეტო თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მარტოდენ მაშინ, როდესაც არსებობს კანონმდებლობით გათვალისწინებული უფლება, რომელიც ითვალისწინებს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვას და არსებობს განზრახვა, რომ ურთიერთგადაფარვა მოხდეს ნეტო სიდიდით, ან მოხდეს აქტივების რეალიზაცია და ვალდებულების დაფარვა ერთდროულად.

2.27 იჯარა

იჯარის იდენტიფიკაცია

ხელშეკრულების დაწყებისას კომპანია აფასებს, მთლიანად ხელშეკრულება არის თუ არა იჯარა, ან შეიცავს თუ არა იჯარას. ხელშეკრულება არის საიჯარო ხელშეკრულება, ან შეიცავს იჯარას, თუ ხელშეკრულების მეშვეობით ხდება იდენტიფიცირებული აქტივის კონტროლის უფლების გადაცემა გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ანაზღაურების მიღების სანაცვლოდ. იმის დასადგენად, ესა თუ ის ხელშეკრულება გადასცემს თუ არა მომხმარებელს იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, კომპანია აფასებს, გამოყენების პერიოდის განმავლობაში მომხმარებელს გააჩნია თუ არა შემდეგი ორივე უფლება:

- ხელშეკრულებაში იდენტიფიცირებული აქტივიდან პრაქტიკულად მთლიანი სარგებლის მიღების უფლება; და
- იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების წესის განსაზღვრის უფლება

საწყისი აღიარება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, კომპანია აღიარებს აქტივების გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას, გარდა:

- იჯარისა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს; და
- იჯარისა, რომლის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია.

იჯარა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება როგორც:

- აქტივი, რომელიც წარმოადგენს იჯარის ვადის განმავლობაში, იჯარის ობიექტის გამოყენების უფლებას; და
- ვალდებულება საიჯარო გადასახდელების ანაზღაურებისთვის.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის საიჯარო გადახდები, რომლებიც გაითვალისწინება საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში, მოიცავს იჯარის ვადის განმავლობაში საიჯარო აქტივის გამოყენების უფლებასთან დაკავშირებულ შემდეგი სახის გადახდებს, რომლებიც განხორციელებული არ არის იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის:

ა) ფიქსირებულ გადახდებს (მათ შორის, არსებითად ფიქსირებულ), მისაღები წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით;

ბ) ინდექსზე ან განაკვეთზე დამოკიდებულ ცვლად საიჯარო გადახდებს, რომლებიც თავდაპირველად შეფასებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის ინდექსის, ან განაკვეთის გამოყენებით

გ) თანხებს, რომლებსაც მოსალოდნელია, რომ მოიჯარე გადაიხდის ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით;

დ) შესყიდვის არჩევანის უფლების ფასს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს ამ უფლებას

ე) იჯარის ვადამდე შეწყვეტისთვის ჯარიმების გადახდას, თუ იჯარის ვადა ასახავს მოიჯარის მიერ იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლების გამოყენებას.

საიჯარო გადახდები მოიცავს გარკვეულ არსებითად ფიქსირებულ საიჯარო გადახდებს. არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადახდები ისეთი გადახდებია, რომლებიც ფორმის მიხედვით შეიძლება ცვალებადობას ითვალისწინებდეს, მაგრამ, თავისი არსით, გარდაუვალი გადახდებია. არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადახდები იმ შემთხვევაში არსებობს, როდესაც გადახდები იმგვარადაა სტრუქტურირებული, როგორც ცვლადი საიჯარო გადახდები, მაგრამ მათთვის დამახასიათებელი არ არის ნამდვილი ცვალებადობა. ამგვარი გადახდები მოიცავს ისეთ ცვალეზად პირობებს, რომლებსაც რეალური ეკონომიკური შინაარსი არ გააჩნია.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის კომპანია აქტივების გამოყენების უფლებას თვითღირებულებით აფასებს. აქტივების გამოყენების უფლების თვითღირებულება მოიცავს:

- საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ შეფასებას,
- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე, მიღებული წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით;
- მოიჯარის მიერ გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს; და
- იმ დანახარჯების შეფასებას, რომლებსაც მოიჯარე გასწევს საიჯარო აქტივის დემონტაჟისა და ლიკვიდაციის დროს, იმ ადგილის აღსადგენად, სადაც განთავსებულია აქტივი, ან საიჯარო აქტივის აღსადგენად ისეთ მდგომარეობაში მოყვანის მიზნით, რაც მოითხოვება საიჯარო ხელშეკრულების პირობებით.

შემდგომი შეფასება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ საიჯარო ვალდებულება იზრდება პროცენტის ასახვით და მცირდება განხორციელებული საიჯარო გადახდებით. აქტივების გამოყენების უფლება მცირდება დაგროვილი ცვეთით და დაგროვილი გაუფასურების გამოკლებით. თუ საიჯარო ხელშეკრულების თანახმად საიჯარო აქტივზე საკუთრების უფლება იჯარის ვადის დასრულებისას მოიჯარეს გადაეცემა, ან აქტივების გამოყენების უფლების თვითღირებულება ასახავს მოიჯარის განზრახვას, რომ ის გამოიყენებს აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლებას, აქტივის ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან საიჯარო აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებამდე. სხვა შემთხვევაში, აქტივების გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან შემდეგ ორ თარიღს შორის უფრო ადრინდელ თარიღამდე: აქტივების გამოყენების უფლების სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებისა და იჯარის ვადის დასრულების თარიღი. საიჯარო აქტივი ამორტიზდება საიჯარო ხელშეკრულების ვადას დამატებული ხელმძღვანელობის მიერ გაგრძელების უფლების შეფასების პერიოდზე. აქტივის გამოყენების უფლების პერიოდი მოიცავს 1-2 წელს.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ კომპანია ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას, საიჯარო გადახდების ცვლილებების ასახვის მიზნით. საიჯარო ვალდებულების ხელახალი შეფასების შედეგად მიღებული თანხა აღიარდება, როგორც აქტივების გამოყენების უფლების კორექტირება. თუმცა, თუ აქტივების გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება მცირდება ნულამდე და ამავე დროს მცირდება საიჯარო ვალდებულების შეფასებაც, ხელახალი შეფასების თანხის დარჩენილი ნაწილი აღიარდება მოგება/ზარალში. საიჯარო ვალდებულება ხელახლა ფასდება გადასინჯული საიჯარო გადახდების და გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, ნებისმიერ შემდეგ შემთხვევაში, თუ: შეიცვალა იჯარის ვადა, ან შეიცვალა საიჯარო აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლების შეფასება.

თუ შეიცვალა თანხები, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიის პირობის ფარგლებში ან შეიცვალა მომავალი საიჯარო გადახდები იმის გამო, რომ შეიცვალა ამ გადახდების განსაზღვრისთვის გამოსაყენებელი ინდექსი ან განაკვეთი, საიჯარო ვალდებულება ხელახლა ფასდება იჯარის ვადის დასაწყისში განსაზღვრული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც საიჯარო გადახდების ცვლილება გამოწვეულია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებით.

როცა კომპანია ახდენს იჯარის სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიკაციას, ამ შემთხვევაში, აღრიცხვა

დამოკიდებულია მოდიფიკაციის შინაარსზე:

- მოდიფიკაცია აისახება, როგორც განცალკევებული იჯარა, თუ მოდიფიკაციის შედეგად იზრდება გამოყენების სფერო და ანაზღაურება იზრდება გაზრდილი გამოყენების სფეროს შესაფერისი ანაზღაურებით.
- იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომელიც არ აღირიცხება, როგორც განცალკევებული იჯარა, იჯარის მოდიფიკაციის ძალაში შესვლის თარიღისთვის მოიჯარე ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას გადასინჯული საიჯარო გადახდების დისკონტირებით გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის საფუძველზე.
- იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომლის შედეგად მცირდება იჯარის მოქმედების სფერო, მცირდება აქტივების გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება იჯარის ნაწილობრივ ან სრულად შეწყვეტის ასახვის მიზნით, მოგება/ზარალში აღიარდება ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც დაკავშირებულია იჯარის ნაწილობრივ ან მთლიანად შეწყვეტასთან; საიჯარო ვალდებულება შემდგომში კორექტირდება იმგვარად, რომ მისმა საბალანსო ღირებულებამ ასახოს მოდიფიცირებული საიჯარო გადასახდელები მოდიფიცირებული ვადის განმავლობაში, რომლებიც დადისკონტირებულია მოდიფიკაციის თარიღისთვის არსებული განაკვეთით. ასეთ დროს, აქტივების გამოყენების უფლებაც შესაბამისი თანხით კორექტირდება.

კომპანია არასაიჯარო კომპონენტებს არ გამოაცალკევებს საიჯარო კომპონენტებისგან და ამის ნაცვლად თითოეული საიჯარო კომპონენტი და მასთან დაკავშირებული არასაიჯარო კომპონენტი აღირიცხება, როგორც ერთი საიჯარო კომპონენტი.

იჯარის ვადის განსაზღვრა

იჯარის ვადა არის იჯარის არაგაუქმებადი პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც მოიჯარეს აქვს საიჯარო აქტივების გამოყენების უფლება, შემდეგ პერიოდებთან ერთად: ა) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლება (მათ შორის მიღებული საქმიანი პრაქტიკით გამყარებული), თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას გამოიყენებს; და ბ) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლება, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას არ გამოიყენებს.

ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას იჯარის ვადის დადგენისას. იმის შესაფასებლად, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, კომპანია განიხილავს ყველა სათანადო ფაქტს და გარემოებას, რომელიც მოიჯარეს ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის, გამოიყენოს იჯარის გაგრძელების უფლება, ან არ გამოიყენოს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლება. კომპანია ხელახლა აფასებს, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ ის გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება რაიმე მნიშვნელოვანი მოვლენა, ან მნიშვნელოვნად შეიცვლება გარემოებები, რომლებიც: ა) მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება; და ბ) გავლენას ახდენს იმის შეფასებაზე, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული არ ჰქონდა იჯარის ვადის დადგენისას, ან არ გამოიყენებს ისეთ უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული ჰქონდა იჯარის ვადის განსაზღვრისას.

ზღვრული სასესხო განაკვეთი

ზღვრული სასესხო განაკვეთი არის, საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდაც მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მოუწევდა მოიჯარეს აქტივების გამოყენების უფლების ღირებულების მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა. ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას ზღვრული სასესხო განაკვეთის დადგენისთვის. დაკვირვებადი მონაცემების გამოყენებით განისაზღვრება ძირითადი განაკვეთი, რომელიც კორექტირდება მოიჯარისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური ფაქტორებით და უზრუნველყოფის (იჯარის ობიექტის) მახასიათებლებით.

საიჯარო გადახდების განსაზღვრა

საქართველოში ხშირად იჯარის ხელშეკრულება არ მოიცავს ჩანაწერს (ან მოიცავს არასრულ ჩანაწერს) იჯარის განახლების/გაგრძელების შესახებ. ზემოთხსენებული უფლების არსებობა გამყარებულია მიღებული საქმიანი პრაქტიკის შესაბამისად. კომპანია ამგვარ მიღებულ საქმიან პრაქტიკას განიხილავს ხელშეკრულების შემადგენელ ნაწილად. ასეთი შემთხვევებისთვის, საიჯარო ვალდებულების განსაზღვრისას შეფასებული საიჯარო გადახდები არის უცვლელი მთელი საიჯარო ვადის განმავლობაში განახლებადი პერიოდის ჩათვლით. საიჯარო გადახდების განსაზღვრისთვის ხელმძღვანელობა აფასებს ხელშეკრულების ფიქსირებულ ფასს და არსებითად ფიქსირებულ

საიჯარო გადასახდელებს.

მოკლევადიანი იჯარა, ცვლადი საიჯარო გადახდები და გრძელვადიანი იჯარა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს

კომპანიამ გადაწყვიტა მოკლევადიან იჯარასთან და დაბალი ღირებულების მქონე საიჯარო აქტივის იჯარის მიმართ გამოიყენოს გათავისუფლება. ამ იჯარასთან დაკავშირებული საიჯარო გადახდები აღირიცხება ხარჯის სახით იჯარის ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდით. სხვა სისტემატური საფუძველი იმ შემთხვევაში გამოიყენება, თუ ეს საფუძველი უფრო ადეკვატურად ასახავს მოიჯარის მიერ სარგებლის მიღების სტრუქტურას/მოდელს.

ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც ასახული არ არის საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში იმ პერიოდში, წარდგენილია მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, იმ პერიოდში რომელშიც წარმოიშვა ამ გადახდების გამომწვევი მოვლენა ან პირობა.

2.28 სახელმწიფოსაგან მიღებული მიზნობრივი სახსრები

მიმდინარე ხარჯების დაფინანსებისათვის მიღებული სახსრები აისახება პერიოდის მოგება ზარალის ანგარიშგებაში სხვა მოგება/ზარალის მუხლში. გრძელვადიანი აქტივების შესყიდვისა და გრძელვადიანი ღონისძიებების დაფინანსების მიზნით მიღებული სახსრები თავდაპირველად მიღებისთანავე აისახება ვალდებულების სახით. ამ სახსრებიდან შესაბამისი თანხები აისახება პერიოდის მოგება ზარალის ანგარიშგებაში სხვა მოგება/ზარალის მუხლში იმ საანგარიშო პერიოდში როდესაც მოხდება ამ სახსრების შესაბამისი მიზნობრიობის დაცვით გახარჯვა და შესაბამისი მომსახურების ან საქონლის შესყიდვა, ძირითადი საშუალებების დაუმთავრებელ მშენებლობის ჯგუფში ასახული თანხების შესაბამისი შემცირების გზით.

2.29 ფინანსურ ანგარიშგებაში შესწორების შეტანა მისი წარდგენის შემდეგ.

ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის შემდეგ მასში ნებისმიერი ცვლილების შეტანა, საჭიროებს კომპანიის იმ ხელმძღვანელობის მიერ ამ ცვლილებების დამტკიცებას, რომელთაც აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგება წარსადგენად დაამტკიცეს.

2.30 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები, და სააღრიცხვო პოლიტიკის განხორციელების დროს გამოყენებული განსჯა

კომპანია ახორციელებს შეფასებებს და აკეთებს დაშვებებს, რომელიც ზეგავლენას მოახდენს ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებსა და აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაზე მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში. შეფასებები და მსჯელობა მუდმივად ფასდება და ემყარება კომპანიის ხელმძღვანელობის გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის მომავალში მოსალოდნელ მოვლენებს, რომელთა მოხდენის დაშვებაც გონივრულად არის მიჩნეული არსებული გარემოებების გათვალისწინებით. აღნიშნული შეფასებების გარდა კომპანიის ხელმძღვანელობა ასევე მიმართავს გარკვეულ განსჯას სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების დროს. განსჯის შედეგად მიღებული გადაწყვეტილებები ყველაზე დიდ ზეგავლენას ახდენს ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე და შეფასებებზე, რომელთაც შესაძლოა განაპირობონ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების მნიშვნელოვანი კორექტირება მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში. ამგვარი გადაწყვეტილებებია:

საწარმოს უწყვეტობის პრინციპი. „კომპანიის 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის აკუმულირებულმა და პერიოდის ზარალმა შეადგინა (829,356) და (39,363). კომპანიის მომავალი ფუნქციონირება სრულად დამოკიდებულია დამფუძნებლის-სახელმწიფოს მხრიდან დაფინანსებაზე. კომპანიის მენეჯმენტი თვლის რომ, კომპანია ქვეყნის რეგიონალური განვითარების უმნიშვნელოვანესი რგოლია, მისი მეშვეობით სახელმწიფო ახორციელებს მელიორაციის ინფრასტრუქტურაში სტრატეგიულ ინვესტიციებს, ამასთანავე, მენეჯმენტისათვის არ არის ცნობილი დამფუძნებლის მხრიდან რამე სახის კომპანიასთან დაკავშირებულ რეორგანიზაციის გეგმებზე. ამ დაშვებათა გათვალისწინებით, კომპანია თვლის, რომ სახელმწიფო მომავალშიც გააგრძელებს კომპანიის დაფინანსებას და მხარდაჭერას, რითაც უზრუნველყოფილი იქნება მომავალი შეუფერხებელი და მდგრადი ფუნქციონირება. ამ პირობების გათვალისწინებით, მენეჯმენტი თვლის, რომ „ფუნქციონირების უწყვეტობის“ დაშვება მართებულია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას.“

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრა განსჯის საგანია, რომელიც უნდა ეყრდნობოდეს ანალოგიურ აქტივებთან მიმართებით არსებულ გამოცდილებას. აქტივებში განივთებული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება ხდება უმთავრესად მათი გამოყენების მეშვეობით. თუმცა, სხვა ფაქტორები, როგორიცაა აქტივის ტექნიკური, ან

კომერციული მოძველება და ცვეთა, ხშირად განაპირობებს აქტივებში განვითებული ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას. კომპანიის ხელმძღვანელობა აქტივების დარჩენილი მომსახურების ვადას აფასებს მოცემული აქტივების არსებული ტექნიკური მდგომარეობისა და იმ შეფასებული პერიოდის გათვალისწინებით, რომლის განმავლობაშიც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მიღება კომპანიის მიერ. გაითვალისწინება შემდეგი ძირითადი ფაქტორები: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რაც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებსა და ტექნიკური მომსახურების პროგრამაზე; და (გ) საბაზრო პირობებით განპირობებული ტექნიკური, ან კომერციული მოძველება.

კომპანიის უძრავი ქონება. კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ცალკეული უძრავი ქონება რეგისტრირებული არ არის კომპანიის სახელზე საჯარო რეესტრში, არამედ იგი რეგისტრირებულია კომპანიის დამფუძნებლის-სახელმწიფოს სახელზე. აღნიშნული პრაქტიკა სახელმწიფოს მიერ 100 პროცენტი წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებულ საწარმოებში ხშირია. ფინანსურ ანგარიშგებაში ამ საკითხთან დაკავშირებით რაიმე სახის ანარიცხი შექმნილი არ არის, არც პირობითი ვალდებულებაა ასახული ახსნა განმარტებით შენიშვნებში.

შპს „საქართველოს მელიორაცია“-ს ფინანსური ანგარიშგება
 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღით დასრულებული წლისათვის
 (თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. ძირითადი საშუალებები

ისტორიული ღირებულება	მიწა და შენობა-ნაგებობა	ტრანსპორტი და მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობები	კომპიუტერული ტექნიკა, ავეჯი და სხვა	დაუმთავრებელი მშენებლობა	დასადგმელი მოწყობილობები	სულ
31.12.2020	31,212	21,703	1,000	-	441	54,356
მატება / მარაგებიდან მიღებული ძირითადი საშუალებები	5	1,790	22	18,997	1,107	21,921
დამფუძნებლის შენატანი კაპიტალში	5,246	87	2	-	-	5,335
ჩამოწერა / მარაგებში გადატანა	(5)	(800)	-	-	(44)	(849)
რეკლასიფიკაცია	319	251	25	629	(1,224)	-
დამფუძნებლის მიერ კაპიტალიდან გატანა	(7,335)	(59)	-	-	(31)	(7,425)
გაუფასურება/ჩამოფასება	(5,550)	(94)	-	(19,626)	-	(25,270)
31.12.2021	23,892	22,878	1,049	-	249	48,068
მატება / მარაგებიდან მიღებული ძირითადი საშუალებები	238	900	59	15,911	3,270	20,378
დამფუძნებლის შენატანი კაპიტალში	65,910	-	2	-	-	65,912
ჩამოწერა / მარაგებში გადატანა	(30)	(322)	(211)	-	-	(563)
რეკლასიფიკაცია	13	2,916	17	123	(3,069)	-
დამფუძნებლის მიერ კაპიტალიდან გატანა	(217)	-	-	-	-	(217)
გაუფასურება/ჩამოფასება	(28,006)	-	-	(16,034)	-	(44,040)
31.12.2022	61,800	26,372	916	-	450	89,538
ცვეთა						
31.12.2020	-	-	-	-	-	-
ცვეთის ხარჯი წლის	1,340	6,242	296	-	-	7,878
გასული აქტივის ცვეთა	(5)	(177)	-	-	-	(182)
31.12.2021	1,335	6,065	296	-	-	7,696
ცვეთის ხარჯი წლის	1,133	5,652	275	-	-	7,060
გასული აქტივის ცვეთა	(5)	(92)	(206)	-	-	(303)
31.12.2022	2,463	11,625	365	-	-	14,453
ნარჩენი ღირებულება						
31.12.2020	31,212	21,703	1,000	-	441	54,356
31.12.2021	22,557	16,813	753	-	249	40,372
31.12.2022	59,337	14,747	551	-	450	75,085

2022 წლის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის უძრავი ქონება 3,285 და 3,381 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით შესაბამისად, ჩადებულია სასამართლო დავების უზრუნველყოფის მიზნით.

აქტივების ყველა ჯგუფის უკანასკნელი გადაფასება განხორციელებულია 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით პროფესიონალური შემფასებლის მიერ. ჯგუფების მიხედვით შეფასებისას გამოყენებული ფასს 13 შესაბამისად ამოსავალი მონაცემების დეტალები მოცემულია ქვევით:

- მე-2 დონის ამოსავალი მონაცემები წარმოადგენს (აქტიური ბაზრის კორექტირებული დაკვირვებადი ფასები); დაკვირვებადი საბაზრო ფასები დაკორექტირებული აქტივების სპეციფიკური თვისების გათვალისწინებით ფართი, წლოვანება, ადგილმდებარეობა და ა.შ..
- მე-3 დონის ამოსავალი მონაცემები - არაემპირიული მონაცემები, რომლებიც არ არის დაკვირვებადი აქტიურ ბაზარზე. ამ სახის აქტივების მნიშვნელოვანი ნაწილი ჩათვლილი იყო სპეციალიზირებულ აქტივებად და მათი შეფასების მიზნებისათვის გამოყენებული იყო ეგრეთ წოდებული „ამორტიზირებული ჩანაცვლების თვითღირებულების მეთოდი“, შეფასების პროცესი მოიცავდა ამ აქტივების ეკონომიური ცვეთის (გაუფასურების ტესტირებას) გაანგარიშებას. ეკონომიური ცვეთის გაანგარიშების შედეგად აღმოჩნდა, რომ კომპანიის შემოსავლები, ფულის მაგენერირებელი ერთეულის მიხედვით (კომპანია განხილულია როგორც ერთი მაგენერირებელი ერთეული), ვერ უზრუნველყოფდა სპეციალიზირებული აქტივების ეკონომიურ ცვეთამდე შეფასებული ღირებულების ამოღებადობას, შედეგად, ყველა ასეთი აქტივი საბოლოოდ შეფასდა მათი სალიკვიდაციო ღირებულების საფუძველზე.

პერიოდებს შორის შეფასების ტექნიკაში მომხდარი ცვლილება ასახულია ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში. რეალური ღირებულების გაზომვა ხდება ზემოთ მოცემული აქტივების ყველაზე მაღალი და საუკეთესო გამოყენების საფუძველზე, რაც არ განსხვავდება მათი რეალური გამოყენებისგან. ვინაიდან კომპანიის სპეციალიზირებული აქტივები ეკონომიური ცვეთით გაუფასურებული აქტივებია მათი ისტორიული ნარჩენი ღირებულება და საბაზრო ღირებულებები თახვედრადია ერთმანეთთან. რაც შეეხება არასპეციალიზირებულ აქტივებს მათი საბალანსო ღირებულებების ცხრილი მოცემულია ქვევით:

გამოყენებული მეთოდი (2020 წლის 31 დეკემბრისათვის)	მიწა და შენობა-ნაგებობა	ტრანსპორტი და მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობები	კომპიუტერი და ტექნიკა, ავეჯი და სხვა ინვენტარი	დაუმთავრებელი მშენებლობა	დასადგმელი მოწყობილობები	სულ
საბაზრო მეთოდი	28,231	21,436	1,000	-	441	51,108
დანახარჯების მეთოდი (სალიკვიდაციო ღირებულება)	2,980	268	-	-	-	3,249
სულ	31,211	21,704	1,000	-	441	54,356

შპს „საქართველოს მელიორაცია“-ს ფინანსური ანგარიშგება
 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღით დასრულებული წლისათვის
 (თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

4. არამატერიალური აქტივები

	პროგრამული უზრუნველყოფა
ისტორიული ღირებულება	
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	452
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	452
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	452
ამორტიზაცია:	
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	196
ამორტიზაციის ხარჯი წლის განმავლობაში	45
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	241
ამორტიზაციის ხარჯი წლის განმავლობაში	45
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	286
წმინდა საბალანსო ღირებულება:	
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	256
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	211
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	166

5. გადახდილი გრძელვადიანი ავანსები

	31.12.2022	31.12.2021
ძირითადი საშუალებების მომწოდებლებზე გადახდილი გრძელვადიანი ავანსები	6,212	6,342
ძირითადი საშუალებების მომწოდებლებზე გადახდილი გრძელვადიანი ავანსების გადაფასების რეზერვი	(958)	(991)
სულ გადახდილი გრძელვადიანი ავანსები	5,254	5,351
რეზერვის მოძრაობა		
	31.12.2022	31.12.2021
1 იანვრის მდგომარეობით	991	959
რეზერვის კორექტირება	(33)	32
31 დეკემბრის მიხედვით	958	991

6. სასაქონლო მატერიალური ფასეულობები

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
ნედლეული და მასალები	4,866	5,058
სასაქონლო მატერიალური მარაგების გაუფასურების რეზერვი	(910)	(1,357)
სულ სასაქონლო მატერიალური ფასეულობები	3,956	3,701

7. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (ნეტო)

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	4,519	2,818
საექვო ვალების რეზერვი	(3,521)	(1,259)
სულ სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (ნეტო)	998	1,559

საექვო ვალების რეზერვის მოძრაობა

	31.12.2022	31.12.2021
1 იანვრის მდგომარეობით	1,259	678
რეზერვის გამოყენება	-	-
რეზერვის კორექტირება	2,262	581
31 დეკემბრის მიხედვით	3,521	1,259

8. გადახდილი ავანსები და სხვა მიმდინარე აქტივები

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სახელმწიფო ბიუჯეტში წინასწარ გადახდილი	5,113	5,205
გადახდილი ავანსები	35	52
გადახდილი ავანსების რეზერვი	(32)	(32)
მომწოდებლებზე დარიცხული საპირგასამტეხლო	3,106	1,918
სხვა მოთხოვნები	101	112
მომწოდებლებზე დარიცხული საპირგასამტეხლო და სხვა მიმდინარე აქტივების რეზერვი	(2,121)	(1,892)
სულ გადახდილი ავანსები და სხვა მიმდინარე აქტივები	6,202	5,363

მომწოდებლებზე გადახდილი ავანსების რეზერვის მოძრაობა

	31.12.2022	31.12.2021
1 იანვრის მდგომარეობით	32	36
რეზერვის გამოყენება	-	(4)
31 დეკემბრის მიხედვით	32	32

მომწოდებლებზე დარიცხული საპირგასამტეხლო და სხვა მიმდინარე აქტივების რეზერვი

	31.12.2022	31.12.2021
1 იანვრის მდგომარეობით	1,892	1,161
რეზერვის კორექტირება	229	731
31 დეკემბრის მიხედვით	2,121	1,892

9. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
ფული საბანკო ანგარიშებზე ეროვნულ ვალუტაში	26,470	14,915
ფული საბანკო ანგარიშებზე უცხოურ ვალუტაში	1,054	807
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	27,524	15,722

10. სახელმწიფოსგან მიღებული მიზნობრივი სახსრები

	2022 წლის 31 დეკემბერი	თანხის მიღება	მოგება ზარალში აღიარება	დაფინანსებით შესაქმნელი აქტივების მიზნით შესყდული სამუშო და მომსახურება	2021 წლის 31 დეკემბერი
გრძელვადიანი აქტივების შესყიდვის დაფინანსება	40,795	36,000	-	(16,034)	20,829
მიმდინარე ხარჯების დაფინანსება	-	26,000	(26,000)	-	-
სულ	40,795	62,000	(26,000)	(16,034)	20,829

	2021 წლის 31 დეკემბერი	თანხის მიღება	მოგება ზარალში აღიარება	დაფინანსებით შესაქმნელი აქტივების მიზნით შესყდული სამუშო და მომსახურება	2020 წლის 31 დეკემბერი
გრძელვადიანი აქტივების შესყიდვის დაფინანსება	20,829	26,550	-	(19,934)	14,213
მიმდინარე ხარჯების დაფინანსება	-	24,175	(24,175)	-	-
სულ	20,829	50,725	(24,175)	(19,934)	14,213

11. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება	377	1,697
ძირითადი საშუალებების მომწოდებლების მიმართ დავალიანება	1,796	1,149
კლიენტებისგან მიღებული ავანსები	346	230
გადასახდელი ხელფასები	69	83
სხვა ვალდებულებები	132	117
სულ სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	2,720	3,276

12. ანარიცხები

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სასამართლო დავების ანარიცხები	330	303
საგადასახადო ანარიცხები	474	135
სულ ანარიცხები	804	438

13. მოკლევადიანი სესხები

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
ფინანსთა სამინისტროსგან მიღებული სესხის ძირი	5,158	5,158
გადასახდელი პირგასამტეხლო	5,862	5,096
გადასახდელი პროცენტი	704	704
სულ მოკლევადიანი სესხი	11,724	10,958

კომპანიის სესხები წარმოადგენს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროდან მიღებულ სესხს და დენომინირებულია ქართულ ლარში. სესხი სრული ოდენობით ვადაგასული და დეფოლტირებულია სესხი წარმოდგენილია გადაუხდელ თანხებს პროცენტი არ ერიცხება, მხოლოდ ყოველი დაგვიანებული დღისთვის გამოიყენება ჯარიმა 0,07%. სესხები გადაცემულია აღსრულებაზე, თუმცა კომპანია აწარმოებს მოლაპარაკებას საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან ვალის პატიების თაობაზე.

14. ამონაგები

შემოსავალი რეალიზაციიდან 2022 წელი

შემოსავლები კატეგორიების მიხედვით	საქართველოში გაწეული მომსახურება
საქონლის და მომსახურების სახეები	
სამელიორაციო მომსახურებიდან მიღებული შემოსავლები	4,875
ჰესებზე მიწოდებული წყლის რესურსებით მიღებული შემოსავალი	1,067
წყლის მიწოდების მომსახურებით მიღებული შემოსავალი	319
ტუმბო აგრეგატით და სატუმბო სადგურით მომსახურება	13
ხელშერკულების ხანგრძლივობა	
მოკლევადიანი	6,274
გრძელვადიანი	-
საქონლის და მომსახურების გადაცემის ვადები	
დროის გარკვეულ მომენტში	6,274
დროთა განმავლობაში	-
სულ ამონაგები	6,274

შემოსავალი რეალიზაციიდან 2021 წელი

შემოსავლები კატეგორიების მიხედვით	საქართველოში გაწეული მომსახურება
საქონლის და მომსახურების სახეები	
სამელიორაციო მომსახურებიდან მიღებული შემოსავლები	4,438
ჰესებზე მიწოდებული წყლის რესურსებით მიღებული შემოსავალი	1,047
წყლის მიწოდების მომსახურებით მიღებული შემოსავალი	351
ტუმბო აგრეგატით და სატუმბო სადგურით მომსახურება	20
ხელშერკულების ხანგრძლივობა	
მოკლევადიანი	5,856
გრძელვადიანი	-
საქონლის და მომსახურების გადაცემის ვადები	
დროის გარკვეულ მომენტში	5,856
დროთა განმავლობაში	-
სულ ამონაგები	5,856

შპს „საქართველოს მელიორაცია“-ს ფინანსური ანგარიშგება
 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღით დასრულებული წლისათვის
 (თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

15. ფინანსური შემოსავალი (ნეტო)

	2022 წლისათვის	2021 წლისათვის
პირგასამტეხლოს პატიება	(765)	2,541
საპროცენტო შემოსავალი	1,967	1,490
მოგება/(ზარალი) საკუთროს სხვაობიდან	(108)	(34)
სულ ფინანსური შემოსავალი (ნეტო)	1,094	3,997

16. სხვა მოგება (ნეტო)

	2022 წლისათვის	2021 წლისათვის
სუბსიდიები	26,000	24,175
ჯარიმიდან მიღებული შემოსავალი	1,521	1,099
საიჯარო შემოსავალი	117	59
ძირითადი საშუალების რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავალი/(ზარალი) ნეტო	(150)	(83)
ძირითადი საშუალებების ჩამოფასების შედეგი	(27,996)	(5,645)
მარაგების გაუფასურების რეზერვის კორექტირებით გამოწვეული მოგება/(ზარალი)	448	(897)
სხვა მოგება (ნეტო)	278	491
სულ	218	19,199

17. ცვლილებები საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილ ვალდებულებებში

	2022 წლის 31 დეკემბერი	თანხის მიღება	მოგება ზარალში აღიარება	დაფინანსებით შექმნილი აქტივები	2021 წლის 31 დეკემბერი
გრძელვადიანი აქტივების შესყიდვის დაფინანსება	40,795	36,000	-	(16,034)	20,829
მიმდინარე ხარჯების დაფინანსება	-	26,000	(26,000)	-	-
სულ	40,795	62,000	(26,000)	(16,034)	20,829

	2021 წლის 31 დეკემბერი	თანხის მიღება	მოგება ზარალში აღიარება	დაფინანსებით შექმნილი აქტივები	2020 წლის 31 დეკემბერი
გრძელვადიანი აქტივების შესყიდვის დაფინანსება	20,829	26,550	-	(19,934)	14,213
მიმდინარე ხარჯების დაფინანსება	-	24,175	(24,175)	-	-
სულ	20,829	50,725	(24,175)	(19,934)	14,213

18. გაუთვალისწინებელი მოვლენები და პირობითი ვალდებულებები

სამართლებრივი პროცედურები. საქმიანობის ჩვეულებრივი წარმოებისას, კომპანიის წინააღმდეგ შესაძლოა შეტანილ იქნეს სარჩელები. საკუთარ შეფასებებებსა და როგორც შიდა, ასევე გარე პროფესიულ რჩევაზე დაყრდნობით, ხელმძღვანელობის მოსაზრებაა, რომ მნიშვნელოვანი ზარალი არ მიაღება კომპანიას სარჩელების გამო და ამდენად, წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის წარმოდგენილი შესაბამისი ანარიცხები.

საგადასახადო კანონმდებლობა. საქართველოს საგადასახადო და საბაჟო კანონმდებლობა იძლევა სხვადასხვა ინტერპრეტაციის შესაძლებლობას და მასში ხშირად ხდება ცვლილებების შეტანა. კომპანიის მიერ განხორციელებულ ოპერაციებთან და საქმიანობასთან მიმართებით ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებულ კანონმდებლობის ინტერპრეტაციასთან დაკავშირებით შესაძლოა შეკითხვები გაუჩნდეთ შესაბამის უფლებამოსილ ორგანოებს. საქართველოს საგადასახადო ორგანოები შესაძლოა უფრო დამაჯერებელ და დახვეწილ მიდგომას იყენებენ კანონმდებლობის ინტერპრეტაციისას და საგადასახადო შემოწმებების დროს. ასევე შესაძლებელია, რომ იმ ოპერაციებისა და საქმიანობების მიმართ, რომელთა მიმართაც ადრე არ ჰქონიათ შეკითხვები, ახლა გაჩნდეს შეკითხვები. შედეგად, შესაძლოა განისაზღვროს დამატებითი გადასახადები, საურავები და საპროცენტო განაკვეთები.

19. ფინანსური რისკების მართვა

კომპანიაში რისკების მართვა ხორციელდება ფინანსურ რისკებთან, საოპერაციო რისკებთან და სამართლებრივ რისკებთან დაკავშირებით. ფინანსური რისკი შეიცავს საბაზრო რისკს (მათ შორის სავალუტო რისკს, საპროცენტო განაკვეთის რისკს და სხვა საფასო რისკს), საკრედიტო რისკს და ლიკვიდურობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ძირითადი ამოცანებია რისკის შეზღუდვების დადგენა და შემდგომ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკის ფაქტორისადმი დაქვემდებარება ამ შეზღუდვებს არ გასცდეს. საოპერაციო და სამართლებრივი რისკის ფაქტორების მართვის ფუნქციები განკუთვნილია შიდა პოლიტიკის და პროცედურების სათანადოდ ფუნქციონირების მიზნით, საოპერაციო და სამართლებრივი რისკების შესამცირებლად.

საკრედიტო რისკი. კომპანიას აქვს საკრედიტო რისკი. ეს არის რისკი, როდესაც ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე ვალდებულების შეუსრულებლობის შედეგად გამოიწვევს მეორე მხარის ფინანსურ ზარალს. ამგვარი საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება კომპანიის მიერ კონტრაგენტებზე მონახულების მიყიდვისას და აგრეთვე სხვა ოპერაციების შემთხვევაში, რომელთა შედეგადაც წარმოიქმნება ფინანსური აქტივები.

კომპანიის მაქსიმალური საკრედიტო რისკი აქტივების ჯგუფების მიხედვით:

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება		
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	998	1,559
ფულადი სახსრები და ფულადი სახსრების ექვივალენტები		
საბანკო ნაშთები და დეპოზიტები	27,524	15,722
სულ მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკის ფაქტორისადმი	28,522	17,281

აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგამოქვითვის ზეგავლენა პოტენციური საკრედიტო რისკის ფაქტორისადმი დაქვემდებარების შემცირების მიზნით, უმნიშვნელოა.

კომპანია მის მიერ აღებული საკრედიტო რისკების სტრუქტურირებას ახდენს კონტრაგენტების ან კონტრაგენტების ჯგუფების მიმართ აღებული რისკის მოცულობაზე შეზღუდვების დადგენით. საკრედიტო რისკის შეზღუდვებს რეგულარულად ამტკიცებს ხელმძღვანელობა. ამგვარი რისკების მონიტორინგი განმეორებით ხდება და ექვემდებარება წლიურ ან უფრო მეტი სიხშირით გადასინჯვას.

ფინანსური რისკის მართვის პოლიტიკის დეტალები ფინანსური აქტივების მიხედვით მოცემულია ქვემოთ:

საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე - საბანკო ანგარიშებზე განთავსებული თანხების საკრედიტო რისკები იმართება მათი ისეთ საბანკო დაწებულობაში განთავსებით რომლებიც ზოგადად კარგად ცნობილია საქართველოში. ბანკების სტატუსი მონიტორინგი უტარდება რეგულარულად. კომპანიას შეფასებით საბანკო ანგარიშებთან დაკავშირებული საკრედიტო ზარალი ნოლის ტოლია ყველა საანგარიშგებო თარიღისათვის და არც ერთი მათგანი არ არის ვადაგადაცილებული.

შპს „საქართველოს მელიორაცია“-ს ფინანსური ანგარიშგება
 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღით დასრულებული წლისათვის
 (თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

დებიტორული დავალიანება - გამოყენებულია ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები სტანდარტით განსაზღვრული გამარტივებული მიდგომა მოსაღდნოლი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშების მიზნით, რომლის მიხედვით სავაჭრო დებიტორებისათვის საკრედიტო ზარალის გაანგარიშდება ინსტრუმენტის არსებობის მთელ პერიოდზე. კომპანიას არ აქვს შიდა საკრედიტო სარეიტინგო სისტემა თავისი სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების საკრედიტო ხარისხის შესაფასებლად და საკრედიტო რისკს აფასებს ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობის მიხედვით. ამ პრინციპით გაანგარიშებული საექვო ვალების რეზერვი 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის და 2021 წლის 31 დეკემბრისათვის მოცემულია ქვემოთ ცხრილებში:

2022 წლის დეკემბრისათვის	31	ნაშთები მოთხოვნა მდე	ვადიანი მოთხოვნა და 30 თვემდე ვადაგადა ცილება	3-დან 6 თვემდე ვადაგადა ცილება	6-დან 9 თვემდე ვადაგადა აცილება	9-დან 12 თვემდე ვადაგადა ცილება	1 წელზე მეტი ვადაგადა აცილება	ჯამი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება		30	1615	88	6	69	2711	4,519
საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე		27,524	-	-	-	-	-	27,524
სულ ფინანსური აქტივები		27,554	1,615	88	6	69	2,711	32,043
გაუფასურების რეზერვები (სავაჭრო დებიტორული დავალიანება)		-	(923)	(29)	(4)	(62)	(2,503)	(3,521)
ნეტო ფინანსური აქტივები		27,554	692	59	2	7	208	28,522

2021 წლის დეკემბრისათვის	31	ნაშთები მოთხოვნა მდე	ვადიანი მოთხოვნა და 30 თვემდე ვადაგადა ცილება	3-დან 6 თვემდე ვადაგადა ცილება	6-დან 9 თვემდე ვადაგადა აცილება	9-დან 12 თვემდე ვადაგადა ცილება	1 წელზე მეტი ვადაგადა აცილება	ჯამი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება		24	1,660	13	339	9	773	2,818
საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე		15,722	-	-	-	-	-	15,722
სულ ფინანსური აქტივები		15,746	1,660	13	339	9	773	18,540
გაუფასურების რეზერვები (სავაჭრო დებიტორული დავალიანება)		-	(450)	(1)	(280)	(3)	(525)	(1,259)
ნეტო ფინანსური აქტივები		15,746	1,210	12	59	6	248	17,281

შპს „საქართველოს მელიორაცია“-ს ფინანსური ანგარიშგება
 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღით დასრულებული წლისათვის
 (თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

საბაზრო რისკი. კომპანია იღებს საბაზრო რისკებს. საბაზრო რისკები წარმოიქმნება ღია პოზიციების გამო: (ა) უცხოურ ვალუტებში, (ბ) პროცენტთან აქტივებსა და ვალდებულებებში და (დ) ლიკვიდურობის რისკი პროდუქტების მხრივ, რომელთაგან ყველა ექვემდებარება ზოგად და სპეციფიკურ საბაზრო ცვლილებებს. ხელმძღვანელობა განსაზღვრავს მისაღები რისკის მოცულობის შეზღუდვებს, რომლის მონიტორინგიც ხდება ყოველდღიურად. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენებით თავიდან არ იქნება აცილებული ის დანაკარგები, რომელიც ამ შეზღუდვების მიღმა იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება უფრო მნიშვნელოვან საბაზრო ცვლილებებს.

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკთან დაკავშირებით, ხელმძღვანელობა განსაზღვრავს ამ რისკისადმი დაქვემდებარების შეზღუდვებს ვალუტის მიხედვით და მთლიანად. ამ მხრივ მდგომარეობის მონიტორინგი ხორციელდება ყოველთვიურად.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების უცხოური სავალუტო რისკის სტრუქტურას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ლარში	დოლარი ლარში	სულ
ფინანსური აქტივები			
ფული და ფულის ეკვივალენტები	26,470	1,054	27,524
დებიტორული დავალიანება	985	13	998
სულ ფინანსური აქტივები	27,455	1,067	28,522
ფინანსური ვალდებულებები			
კრედიტორული დავალიანება	377	-	377
მოკლევადიანი სესხები	11,724	-	11,724
სულ ფინანსური ვალდებულებები	12,101	-	12,101
ნეტო პოზიცია	15,354	1,067	16,421

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების უცხოური სავალუტო რისკის სტრუქტურას 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ლარში	დოლარი ლარში	სულ
ფინანსური აქტივები			
ფული და ფულის ეკვივალენტები	14,915	807	15,722
დებიტორული დავალიანება	1,559	-	1,559
სულ ფინანსური აქტივები	16,474	807	17,281
ფინანსური ვალდებულებები			
კრედიტორული დავალიანება	1,697	-	1,697
მოკლევადიანი სესხები	10,958	-	10,958
სულ ფინანსური ვალდებულებები	12,655	-	12,655
ნეტო პოზიცია	3,819	807	4,626

შემდეგ ცხრილში წარმოდგენილია მოგებისა და ზარალის და საკუთარი კაპიტალის სენსიტიურობა სავალუტო განაკვეთებში გონივრულად შესაძლო ცვლილების მიმართ, რომელიც გამოიყენება საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულს კომპანიის შესაბამისი საწარმოს ფუნქციონალური ვალუტის მიმართ. ყველა სხვა ცვლადი უცვლელია:

	31 დეკემბერი 2022 წ.		31 დეკემბერი 2021 წ.	
	ზეგავლენა, მოგება ზარალზე	ზეგავლენა საკუთარ კაპიტალზე	ზეგავლენა, მოგება ზარალზე	ზეგავლენა საკუთარ კაპიტალზე
დოლარის გამყარება 20%-ით	213	-	161	-
დოლარის დაუსუსტება 20%-ით	(213)	-	(161)	-

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვა. საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები იმერყევებს საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების გამო. კომპანიის 2022 და 2021 წლის ბოლოს არ გააჩნია სესხები რომელსაც ერიცხება პროცენტი, ამრიგად, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ კომპანიას არ აქვს ბაზარზე საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების შედეგად ფულადი ნაკადების მნიშვნელოვანი რისკი. კომპანიას არ გააჩნია ოფიციალური პოლიტიკა და პროცედურები საპროცენტო განაკვეთების რისკების სამართავად, თუმცა, ახალი სესხების გაცემის, ან სესხით სარგებლობის შემთხვევაში, ხელმძღვანელობა განსჯის ფიქსირებული განაკვეთი ჯობია კომპანიისათვის გადახდის მოსალოდნელი პერიოდის გათვალისწინებით თუ ცვლადი განაკვეთი. ფიქსირებული განაკვეთებით აღებული და გაცემული სესხების პირობებში, კომპანია ექვემდებარება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის ცვალებადობით გამოწვეულ სამართლიანი ღირებულების რისკს.

ლიკვიდურობის რისკის მართვა. ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანია ვერ ასრულებს გადახდის ვალდებულებას, მაშინ როდესაც მას უწევს გადახდა განრიგის მიხედვით. ამ რისკის კონტროლისათვის, მენეჯმენტი ადგენს მომავალი ფულადი ნაკადების გეგმას. კომპანია იყენებს სახელმწიფო სუბსიდირებას რათა მოახდინოს ლიკვიდურობის რისკის მინიმიზაცია.

ლიკვიდურობის რისკი - კომპანიის ყველა ფინანსური ვალდებულება წარმოადგენს მოთხოვნამდე და 1 წლამდე ვალდებულებებს.

კომპანიის ხელმძღვანელობა მონიტორინგს ახორციელებს კომპანიის ფულადი ნაკადების ყოველთვიურ პროგნოზებზე. კომპანია ისწრაფვის შეინარჩუნოს სტაბილური საფინანსო ბაზა, რომლის უზრუნველყოფას კომპანია უმთავრესად გეგმავს საოპერაციო ფულადი ნაკადებით და სახელმწიფოსგან მიღებული სხვა და სხვა სახის დაფინანსებით.

20. კაპიტალის მართვა

კომპანიის კაპიტალის მართვის ამოცანებია უზრუნველყოს კომპანიის, ფუნქციონირება, რათა მეწილეებმა მიიღონ უკუგება, ხოლო სხვა დაინტერესებულმა მხარეებმა – სარგებელი და შენარჩუნდეს კაპიტალის ოპტიმალური სტრუქტურა, რათა შემცირდეს კაპიტალური ხარჯები. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან კორექტირების მიზნით, კომპანიამ შესაძლოა ცვლილება შეიტანოს საწესდებ კაპიტალი, მოითხოვოს და მიიღოს მიზნობრივი დაფინანსება და გრანტები. კომპანიის მიდგომა კაპიტალის მართვის მიმართ არ შეცვლილა მიმდინარე წლის განმავლობაში. კომპანია არ ექვემდებარება გარეშე სუბიექტის მოთხოვნებს კაპიტალზე.

21. ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება

აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას. როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა (საბანკო ანგარიშები, მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანება) და ვალდებულებების (მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანება) საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური, მოთხოვნამდე ან ხასიათდება მოკლევადიანობით (სამთვეზე ნაკლები), უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას.

ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ვალდებულებები. სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა მოსალოდნელი ფულადი სახსრების ნაკადების მიხედვით, რომელიც დისკონტირებულია მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთების მეშვეობით, რომელთაც ანალოგიური საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა გააჩნია (მესამე დონის ამოსავალი მონაცემები ფასს 13 - რეალური ღირებულების შეფასება). ფინანსური დავალიანებების საბალანსო თანხები უახლოვდება რეალურ ღირებულებებს.

22. ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა: ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სასესხო ინსტრუმენტები); სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულატიური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით; რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას, კუმულატიური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე; რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოგებასა და ზარალში ასახვით. კომპანიის ყველა ფინანსურ აქტივი გაერთიანებულია ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივებში.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ამ ფინანსური აქტივის ჩაშლა საბალანსო მუხლების მიხედვით 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივებში	
აქტივები	
- სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	998
- საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე	27,524
სულ ფინანსური აქტივები	28,522

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ამ ფინანსური აქტივის ჩაშლა საბალანსო მუხლების მიხედვით 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივებში	
აქტივები	
- სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	1,559
- საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე	15,722
სულ ფინანსური აქტივები	17,281

კომპანიის ყველა ფინანსური ვალდებულება ასახულია ამორტიზებული ღირებულებით.

23. ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ბასს (IAS) 24-ის „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“ მიხედვით, მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას. დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორცაა არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორცაა დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის.

კომპანიის მფლობელია საქართველოს სახელმწიფო. სხვა სახელმწიფო კომპანიები და სამთავრობო დაწესებულებები კომპანიისთვის დაკავშირებული მხარეები არიან. კომპანია იყენებს ბასს 24-ის 25-ე პარაგრაფით განსაზღვრულ შეღავათს და არ წარადგენს დაკავშირებულ მხარეებთან სახელმწიფო კომპანიებთან და სხვა სახელმწიფო სტრუქტურებთან ტრანზაქციებს და ბალანსებს.

დაკავშირებული მხარეები	2022	2021
ხელმძღვანელობის ხელფასები და ბონუსები (წარმომადგენლობითი უფლებამოსილების მქონე პირი)	275	258

2022 და 2021 წლის განმავლობაში დამფუძნებელთან მომხდარი მნიშვნელოვანი ოპერაციები ასახულია საკუთარი კაპიტალის ცვლილების ანგარიშგებაში.

24. ბალანსის შედგენის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენები

2023 წლის განმავლობაში ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცებამდე კომპანიის კაპიტალური და მიმდინარე ხარჯების დაფინანსების მიზნით სახელმწიფოსაგან დაბიუჯეტირებული აქვს სუბსიდია 65 მლნ ლარი, ხოლო მიღებული აქვს 52.8 მლნ ლარი.

2023 წლის განმავლობაში ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცებამდე კომპანიის კაპიტალი გაიზარდა და შეადგინა 896,403 ათასი ლარი.

2023 წელს კომპანიის გენერალური დირექტორის პოზიციაზე დაინიშნა თამაზ მღებრიშვილი.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის გენერალური დირექტორი იყო ბატონი თენგიზ ნასარიძე. 2023 განხორციელებული ცვლილებების საფუძველზე ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღისათვის ბატონი თამაზ მღებრიშვილი წარმოადგენს კომპანიის დირექტორს.

ბალანსის შედგენის შემდგომ არ მომხდარა ისეთი მოვლენა, რაც მოითხოვს დამატებით კორექტირებას ან ახსნა-განმარტებას ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცება. ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2023 წლის 24 ივლისს . კომპანიის ხელმძღვანელობას უფლება აქვს შეცვალოს ფინანსური ანგარიშგება გამოშვების შემდეგ.

შპს საქართველოს მელიორაციის

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღით დასრულებული წლისათვის

მმართველობითი ანგარიშგება/საქმიანობის მიმოხილვა

მმართველობითი ანგარიში

შპს საქართველოს მელიორაცია (ს/კ 204524568) (შემდგომში - კომპანია) შექმნილია მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად. კომპანიის დამფუძნებელი პარტნიორია სახელმწიფო 100%-იანი წილობრივი მფლობელობით. პარტნიორის უფლებამოსილებას ახორციელებს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო, გარდა წილების პრივატიზებისა და/ან განკარგვის უფლებამოსილებებისა, რასაც ახორციელებს სსიპ - სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტო.

კომპანიის წესდების მიხედვით კომპანიის ხელმძღვანელი ორგანოებია:

- წილის მმართველი
- სამეთვალყურეო საბჭო
- გენერალური დირექტორი

კომპანიის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს სამელიორაციო მომსახურების განხორციელება. საჯარო სამართლის იურიდიული პირის „საწარმოთა მართვის სააგენტოს“ თავმჯდომარის 2012 წლის 16 მარტის N1-3/191 ბრძანების საფუძველზე მოხდა შპს „კოლხეთი-მ“-ის, შპს „ალაზანი-მ“-ისა და შპს „მტკვარი-მ“-ის შპს „სიონი-მ“-თან შერწყმა. ამავე ბრძანების საფუძველზე შპს „სიონი-მ“-ს შეეცვალა სახელწოდება და ეწოდა - შპს „საქართველოს გაერთიანებული სამელიორაციო სისტემების კომპანია“. საქართველოს სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2015 წლის 29 აპრილის N2-101 ბრძანების საფუძველზე, შპს „საქართველოს გაერთიანებული სამელიორაციო სისტემების კომპანიას“ შეეცვალა სახელწოდება და ეწოდა შპს „საქართველოს მელიორაცია“. საწესდებო კაპიტალი შერწყმის პერიოდისათვის განსაზღვრული იყო 375 749 995 ლარის ოდენობით. კომპანიის კაპიტალი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 887,677,733 ლარს (საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის N2-928 ბრძანება 22.12.2022წ.). სასოფლო-სამეურნეო მიწის მაღალი ფრაგმენტაციისა და სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მაღალი ამორტიზაციის გამო, ქვეყანაში არსებობს ტერიტორიები, რომელთა საკმარისი სარწყავი წყლით უზრუნველყოფა ვერ ხერხდება და საჭიროა საირიგაციო სისტემების რეაბილიტაცია. მიზანშეწონილია მოსავლიანობის ზრდა და მაღალი ხარისხისა და ღირებულების სასოფლო სამეურნეო პროდუქციის მოყვანის წახალისება ირიგაციის ისეთი თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით, როგორც არის წვეთური და დაწვიმებითი მორწყვის სისტემები. საქართველოში უხვად არის წყლის რესურსი, თუმცა კლიმატური ცვლილებების უარყოფითი ტენდენცია თანდათან დეფიციტურს ხდის წყალს, როგორც რესურსს. აღნიშნულმა გარემოებამ განსაკუთრებული აქტუალურობა შესძინა ქვეყანაში წყლის რესურსების რეზერვების შექმნის მიზნით წყალსაცავების მშენებლობას.

მაგისტრალური არხებისა და გამანაწილებელი ქსელის ამორტიზაციის გამო ხშირად წყლის რეგულირება შემოიფარგლება წყლის გაშვება-გადაკეტვით და არხის შიგნით წყლის დონის მიახლოებითი რეგულირებით. ამასთან ერთად, წყალშოში მოწყობილობების არარსებობის გამო შეუძლებელია მონაცემებზე დაფუძნებული მართვის განხორციელება. მაგისტრალურ არხებზე მარეგულირებელი ნაგებობების ტექნიკური გაუმართაობის და წყლის არასათანადო აღრიცხვიანობის გამო გართულებულია მეორე რიგის არხებში წყლის ზუსტი რაოდენობის მიწოდება. შესაბამისად, სისტემების მოდერნიზაციის ერთ-ერთი უმთავრესი კომპონენტია ჰიდრომეტრიული საგუშაგოების მოწყობა და მათი აღჭურვა თანამედროვე ელექტრონული წყალშოში ხელსაწყოებით, ასევე მონაცემთა შეგროვება-გადაცემის აპარატურის მონტაჟი, რომელიც რეალური დროის რეჟიმში გადასცემს ინფორმაციას რეაბილიტირებულ სისტემებში წყლის ხარჯის შესახებ. ამასთან ერთად, აუცილებელია მონაცემთა გადამამუშავებელი და გადაწყვეტილების მიღების ხელშემწყობი თანამედროვე სისტემების მოწყობა სისტემაზე და რეგიონულ დონეზე შეგროვებული ინფორმაციის გამოსაყენებლად და სისტემის ეფექტური მართვის განსახორციელებლად.

- ბოლო 10 წლის განმავლობაში სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის 443 სარეაბილიტაციო პროექტი განხორციელდა. შედეგად, 2012 წლიდან 2022 წლის ჩათვლით, წყალუზრუნველყოფილი მიწის ფართობი ქვეყანაში 45 ათასი ჰექტარიდან მნიშვნელოვნად გაიზარდა და 160 ათას ჰა-ს გადააჭარბა (მათ შორის: კომპანიის მიერ (საკუთარი ძალებით ან კონტრაქტორი ორგანიზაციების მიერ) განხორციელებული სამუშაოების შედეგად - 138 ათას ჰა-ზე მეტი; WB და IFAD მიერ განხორციელებული პროექტების შედეგად - 11.5 ათასი ჰა, საიდანაც კომპანიის კაპიტალში შემოსულია 8,565 ჰა), ხოლო დრენირებული სასოფლო-სამეურნეო მიწის ფართობი - 14 ათასი ჰექტარიდან 43.5 ათას ჰექტარამდე გაიზარდა.

ამჟამად, კომპანიის მომსახურების არეალში ირიცხება 127 ერთეული სარწყავი სისტემა, რომელთა ძირითადი ნაწილი კონცენტრირებულია აღმოსავლეთ საქართველოში. კომპანია ასევე ოპერირებს დამშრომლი სისტემებით

დასავლეთ საქართველოში. სარწყავ სისტემებში ფუნქციონირებს 11 ირიგაციული წყალსაცავი, 57 ერთეული სატუმბო სადგური, 32 კაშხლური სათავე ნაგებობა, ასეულობით კილომეტრი საექსპლუატაციო გზა, მრავალი საწარმოო და საოფისე დანიშნულების შენობა და სხვა სახის ნაგებობები. ირიგაციული დანიშნულების გარდა სარწყავი სისტემებით წყალი მიეწოდება თევზის წარმოებით დაკავებულ 200-მდე მეწარმეს, რომელთა თევზსაშენი ტბორები მოწყობილია დაახლოებით 2,000 ჰა-ზე. საირიგაციო სისტემებზე მოწყობილია 23 სხვადასხვა სიმძლავრის მცირე ჰიდროელექტროსადგური. კომპანიის ინფრასტრუქტურაზე განთავსებული ჰესების საერთო დადგმული სიმძლავრე 75 მეგავატს აღემატება.

სამელიორაციო სისტემების საექსპლუატაციო ღონისძიებები ითვალისწინებს პერიოდულად და ერთდროულად, ერთ კვანძზე ან უბანზე ისეთი სამუშაოების ჩატარებას, რამაც უნდა უზრუნველყოს სარწყავი და დამშრობი სისტემების ტექნიკურად გამართულ მდგომარეობაში ფუნქციონირება. ამას განაპირობებს მათზე მუდმივი ზედამხედველობა, მოვლა და სარემონტო სამუშაოების დროული ჩატარება. სისტემის სწორი ტექნიკური ექსპლუატაცია და კარგი მოვლა გამორიცხავს ავარიებს, მუშაობაში შეფერხებებს და მნიშვნელოვნად ამცირებს დანახარჯებს უდროოდ მწყობრიდან გამოსულ ნაგებობათა ცალკეული ნაწილების გამოცვლაზე. ამ ღონისძიებების განხორციელებაში ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია სამელიორაციო სისტემების მოვლა-შენახვას, რომელიც გულისხმობს: ტექნიკურ მდგომარეობასა და ფუნქციონირებაზე მეთვალყურეობის და დაცვის უზრუნველყოფას, ჰიდროტექნიკური მოწყობილობების, ფარების და მათი ამწე მექანიზმების შეხეთვას და შეღებვას, მაგისტრალურ და გამანაწილებელ არხებში და მათზე არსებულ ნაგებობებზე წყლის ნაკადის მიერ მოტანილი, ან ბერმიდან არხში ჩაყრილი ნაგვისაგან პერიოდულ გაწმენდას, წყალმომხმარებელთა სამელიორაციო მომსახურებას, ბენეფიციარებთან ხელშეკრულებების გაფორმებას. მნიშვნელოვანია სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის სარემონტო სამუშაოების ჩატარება, რომელიც თავის მხრივ მოიცავს: ზედამხედველ რემონტს; მიმდინარე რემონტს; პერიოდულ-აღდგენით რემონტს; ავარიულ-აღდგენით რემონტს.

მოქმედი რეგულაციების მიხედვით, რეგიონალური სამსახურების და მათ დაქვემდებარებაში მყოფი სერვის ცენტრების ძირითად ფუნქციას წარმოადგენს საერთო დანიშნულების არხების, ჰიდროტექნიკური ნაგებობების და დამხმარე ინფრასტრუქტურის მართვა, მათ გამართულ მდგომარეობაში შენახვა, სწორად გამოყენება და წყალმომხმარებელთა შორის წყლის განაწილება, სამელიორაციო მომსახურების უზრუნველყოფა, რიგ შემთხვევებში შიდასამეურნეო ქსელის მოვლა-შენახვის ღონისძიებების გატარება. (მთავრობის განკარგულებით, კომპანიას უფლება მიეცა განახორციელოს შიდა სამეურნეო არხების საექსპლუატაციო და სარეაბილიტაციო ღონისძიებები).

საქართველოს მელიორაციის სტრუქტურას აქვს სამი დონე: მისი სათაო ოფისი მდებარეობს თბილისში, ხოლო რეგიონულ დონეზე წარმოდგენილია ოთხი ოფისი და 19 სერვის ცენტრი.

მართვის ეფექტიანობის ამაღლების მიზნით კომპანიაში შექმნილია ოთხი რეგიონალური სამსახური, რომლებიც ექვემდებარებიან კომპანიის აპარატში შექმნილ ტექნიკური ექსპლუატაციის და რეგიონებთან ურთიერთობის და კომერციის დეპარტამენტებს და საქმიანობას ეწევიან მათი უშუალო ხელმძღვანელობით. რეგიონალური სამსახურების დაქვემდებარებაშია შესაბამისი სერვის ცენტრები. ისინი ჩამოყალიბებული არიან სისტემების ან მდინარეთა აუზების მიხედვით. თითოეულ სერვის ცენტრს ჰყავს პერსონალი, აქვს თავისი შენობა, ტრანსპორტი და ტექნიკა. სარწყავი და დამშრობი სისტემების მრავალსახოვანი მეურნეობა საჭიროებს სისტემატურ მოვლა-პატრონობას და ნაგებობების ტექნიკურად გამართულ მდგომარეობაში შენახვას.

კომპანიაში დასაქმებულთა საშუალო რაოდენობა 2022 წლის მდგომარეობით შეადგენს 1687 თანამშრომელს.

მნიშვნელოვანია, რომ კომპანია დიდ ყურადღებას აქცევს თანამშრომელთა უსაფრთხოებას და მათი სამუშაო პირობების გაუმჯობესებას, შესაბამისად კომპანია ყოველწლიურად ახორციელებს თანამშრომელთა აღჭურვას თანამედროვე ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით, ხელსაწყო-მოწყობილობებით, უზრუნველყოფს მათ ელექტრო უსაფრთხოების ტრეინინგით, შესაბამისი ჯგუფის მინიჭებით და სამსახურობრივი მოვალეობის შესრულების დროს დაზღვევით. გარდა ამისა, კომპანია დასაქმებულთა ოპტიმიზაციის კუთხით პერიოდულად ახორციელებს საკადრო რეორგანიზაციას, რის მიზანსაც კომპანიის ადამიანური რესურსების კუთხით წარმოქმნილი საჭიროებების უკეთ გამოვლენა და დაკმაყოფილება, თანამშრომლების ეფექტიანი მართვა და წახალისება წარმოადგენს.

ბიზნესის მოდელის მოკლე მიმოხილვა

კომპანიის საქმიანობის მიზანია:

- სამელიორაციო მომსახურების არეალის გაზრდა და მომხმარებელთა მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება;
- სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის წარმოების კლიმატურ პირობებზე დამოკიდებულების მინიმუმამდე შემცირება;
- ფინანსურად მდგრად ორგანიზაციად ჩამოყალიბება.

კომპანიის მისია და ძირითადი სტრატეგიული მიმართულებებია:

- ფერმერთა შემოსავლების და დასაქმების შესაძლებლობის ზრდას;
- სოფლად მცხოვრები მოსახლეობის ცხოვრების დონის ამაღლებას.

კომპანიის სამოქმედო არეალი და ინფრასტრუქტურის მასშტაბები საკმაოდ ვრცელია - კომპანია მომსახურებას ახორციელებს მთელი ქვეყნის მასშტაბით, ხოლო მომხმარებლები არიან - ფერმერები, ჰიდროელექტროსადგურები, საწარმოები, სხვა წყალმომხმარებელი ფიზიკური და იურიდიული პირები. შესაბამისად, კომპანიის შემოსავლების სტრუქტურა მოიცავს შემდეგ შემადგენლებს:

- საირიგაციო წყლის მიწოდება;
- სადრენაჟე მომსახურების გაწევა;
- ტბორებისთვის წყლის მიწოდება;
- საწარმოებისთვის წყლის მიწოდება (ტექნიკური წყალი);
- ჰიდროელექტრო სადგურებისთვის წყლის მიწოდება;

ირიგაციიდან, ჰესებიდან და საწარმოებისთვის ტექნიკური დანიშნულებით წყლის მიწოდებიდან მიღებული შემოსავლები ყველაზე უფრო მნიშვნელოვან წყაროებს წარმოადგენენ. საირიგაციო მომსახურების დარიცხვა ხასიათდება მაღალი სეზონურობის მოდელით, 4-დან 8 თვემდე აქტიური სეზონით. ტბორებიდან შემოსავალი იანგარიშება თევზსაშენის ფართობის მიხედვით და ირიგაციასთან შედარებით თევზის მეურნეობის ტარიფი უფრო მაღალია. ჰესებიდან შემოსავალსა და საწარმოებისთვის ტექნიკური დანიშნულებით წყლის მიწოდების სერვისებს ახასიათებს ძლიერი სეზონურობის მოდელი.

მიმდინარეობს მუშაობა რამდენიმე მიმართულებით:

- წყლის რესურსის ხარჯის აღრიცხვის სიზუსტის ამაღლება;
- დანახარჯთა ცენტრების დადგენა საირიგაციო სისტემების მიხედვით;
- დადგენილი დანახარჯის ცენტრების მიხედვით შესაბამისი შემოსავლის ცენტრების ჩამოყალიბება წყალმომხმარებელთა ორგანიზაციების სახით;
- ტარიფთან დაკავშირებული ცვლილებების გატარება.

სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის ექსპლუატაცია გარკვეულ ხარჯებთან არის დაკავშირებული, რაც საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით, უნდა აისახოს სამელიორაციო მომსახურების ტარიფებში. ამჟამად მოქმედებს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2011 წლის 1 თებერვლის #2 დადგენილებით დამტკიცებული სამელიორაციო მომსახურების საფასური. ის შეადგენს 75 ლარს წელიწადში ერთ ჰექტრის მორწყვაზე აღმოსავლეთ საქართველოში და 45 ლარს - დასავლეთ საქართველოში დღგ-ს ჩათვლით. მოცემული ტარიფი პირობითია და დაახლოებითაც არ ასახავს ფაქტურად გაწეულ ხარჯებს. საირიგაციო სისტემების რეაბილიტაციის და შესაბამისად წყალუზრუნველყოფილი ფართობების ზრდის პარალელურად საჭიროა განისაზღვროს ახალი ტარიფები. ამასთან დაკავშირებით კომპანიის სატარიფო პოლიტიკა მოქცეულია საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის (სემეკი) რეგულირების სფეროში და მიმდინარეობს განახლებულ ტარიფებზე მუშაობა, რომელიც კანონის მიხედვით ძალაში შევა 2024 წლიდან.

ამ ნაწილში კომპანია აქტიურად თანამშრომლობს სემეკ-თან და ჩართულია სხვადასხვა თემატურ განხილვებში. რეგულირების ფორმატში ტარიფთან ერთდ განიხილება მომხმარებელთან ურთიერთობის წესებისა და ჩარჩოს ერთიანი მიდგომების ჩამოყალიბება, რაც თავის მხრივ გულისხმობს მნიშვნელოვან განვითარებასა და ცვლილებებს ამ ნაწილში. კომპანია ასევე აქტიურად განიხილავს არსებული და დაგეგმილი პროგრამული უზრუნველყოფების, ფინანსური და არაფინანსური ინფორმაციის შეგროვების, დამუშავებისა და ანალიზის

ინსტრუმენტების მუდმივ განვითარებას, რამაც უნდა გააუმჯობესოს გადაწყვეტილებების მიღების პროცესები და ხელი შეუწყოს ეფექტურობის ამაღლებას.

საოპერაციო არელებთან და მომსახურე ქსელთან დაკავშირებით კომპანიაში დაწყებულია ველზე გასვლითი ინვენტარიზაციის პროცესი, რამაც უნდა დააზუსტოს და სისტემატიზაცია გაუკეთოს სარწყავი ფართობების საირიგაციო ქსელთან მიერთების პროცესი.

მომხმარებლების ადგილმდებარეობის იდენტიფიცირების და მათი ახალი ბილინგის სისტემაში ინტეგრირებულ რუკაზე ასახვის შემდეგ, შესაძლებელი გახდება წყლის რესურსის მოთხოვნის მოცულობების ანალიზი ცალკეული სარწყავი სისტემის სხვადასხვა მონაკვეთებისთვის. ხოლო სარწყავი სისტემის ქსელის ამავე რუკაზე ასახვამ კომპანიას შესაძლებლობა უნდა მისცეს წყლის რესურსის მიწოდების მოცულობების ანალიზისა.

მიმდინარეობს გაყიდვების შემუშავებული ახალი მარკეტინგული სტრატეგიის განხორციელება ახალი სპეციფიკების გათვალისწინებით: რეგიონული ტელეკომპანიების ეთერში სარეკლამო რგოლის განთავსება საირიგაციო მომსახურების განაცხადის დროულად გაფორმების მოთხოვნით; გაუფორმებელი ნაკვეთების იდენტიფიკაცია და ინსპექტირება. ინერგება მომსახურების გაწევის ახალი სტანდარტები:

- კომპანიის ვებ-გვერდზე მიზნობრივი ინფორმაციის განთავსება;
- რეგიონულ ტელევიზიებსა და რადიოებში შესაბამისი პროფილის გადაცემებში დაკავშირებული სიახლეების გაჟღერება;
- ბეჭდვითი ინფორმაციის (ფლაერები/ბუკლეტები) გავრცელება.

პრიორიტეტულია წყალმომხმარებელთა ორგანიზაციების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა, განსაზღვრულია ტექნიკური მართებულობის საფუძველზე წინასწარ შერჩეულ ადგილებზე მომხმარებელთან წყალმომხმარებელთა ორგანიზაციის უპირატესობების შესახებ პრეზენტაციების გამართვა.

2023 წელს დაგეგმილი ღონისძიებები

წყლის მართვის გაუმჯობესება/უსაფრთხოება/რეგულირება

- ირიგაციული დანიშნულების წყალსაცავების და მასთან დაკავშირებული სარწყავი სისტემის მშენებლობის, რეაბილიტაციისა და მოდერნიზაციის გენერალური გეგმის შემუშავება, მათი კატეგორიებად დაყოფის და განხორციელების პრიორიტეტულობის დადგენის მიზნით.
- განსახორციელებელი პროექტების შეფასება/ანალიზი (კომპანიისა და სოფლის მეურნეობის განვითარების ჭრილში).
- წყლის მართვის გაუმჯობესება (წყალაღება, განაწილება, მიწოდება, აღრიცხვა (მრიცხველების დამონტაჟება)).
- წყალმომხმარებელთა ორგანიზაციების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა და ადგილობრივი დონის სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მართვის გაუმჯობესება.
- კაშხლების უსაფრთხოების სისტემების დანერგვა.
- სატარიფო რეფორმის განხორციელება საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების ეროვნულ კომისიასთან ერთად.

კომპანიის მართვის გაუმჯობესება

- სამელიორაციო მომსახურებაზე კონტრაქტების გაფორმების, ბილინგისა და მონიტორინგის პროცედურების სრულყოფა.
- მოთხოვნებისა და ვალდებულებების სრული ინვენტარიზაცია, ქონების ინვენტარიზაცია/გადაფასება.
- არაპროფილური უძრავი ქონების ან/და ნაკლებად დატვირთული ტექნიკის და სხვა მოძრავი საშუალებების იდენტიფიცირება და შესაბამისი რეაგირება.
- კომპანიის რეორგანიზაციის შედეგად ხარჯების ოპტიმიზაცია და მართვის გაუმჯობესება.
- შრომის უსაფრთხოების სტანდარტების დანერგვა/განვითარება.
- თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლება.

რისკების ანალიზი

კომპანია ფუნქციონირებს გარემოში, რომელიც გავლენას ახდენს კომპანიის თანმდევ რისკებზე, შესაბამისად,

რისკის მართვა ითვალისწინებს ამ გარემოს სპეციფიკას. შიდა რისკს წარმოადგენს დაწესებულების შიდა რესურსების შედეგად წარმოქმნილი რისკი, ხოლო გარე რისკს წარმოადგენს გარე ფაქტორების ზემოქმედებით წარმოქმნილი რისკი. რისკების იდენტიფიცირებისა და ანალიზისთვის განიხილება სტრატეგიული, ფინანსური, ოპერაციული და სხვა რისკები, რომლებიც შეიძლება იყოს როგორც შიდა ან გარე ფაქტორით გამოწვეული, ასევე ორივე ფაქტორის ზემოქმედებით. ანალიზის შედეგად შესაბამისი უფლებამოსილების მქონე სამსახურების მიერ შემუშავებული წინადადებები წარედგინება ადმინისტრაციას რისკის მართვის ღონისძიებების გასატარებლად სხვადასხვა მიმართულებით:

- მმართველობა, ორგანიზაციული სტრუქტურა, ფუნქციები და ანგარიშვალდებულების ფარგლები;
- დაწესებულების შესაძლებლობები რესურსებისა და ცოდნის თვალსაზრისით (დრო, პროცესები, ადამიანური რესურსები, სისტემები, დაწესებულების კაპიტალი, ტექნოლოგიები და სხვა);
- ინფორმაციული სისტემები, ინფორმაციის მოძრაობა, გადაწყვეტილების მიღების პროცესი;
- სახელშეკრულებო ურთიერთობების ფორმა და მოცულობა.

რისკების უარყოფითი ზეგავლენის შესამცირებლად ტარდება საპასუხო ღონისძიებები, რომელიც მოიცავს რისკის კონტროლს, თუმცა ამასთან ერთად გვხვდება ისეთი ღონისძიებები, როგორიცაა რისკის თავიდან აცილება, რისკის გაზიარება, რისკის დაფინანსება (მოძრავი ძირ. საშუალებების დაზღვევა, ხარჯი/სარგებლის შედარებით) და სხვა. ძირითადი აქცენტი გადატანილია ფინანსურ, ოპერაციულ და სამართლებრივ რისკებზე. ფინანსური რისკი შედგება საბაზრო რისკის (მათ შორის სავალუტო რისკები, საპროცენტო განაკვეთებთან დაკავშირებული რისკები, ფასების რისკები და სხვა), საკრედიტო რისკის და ლიკვიდურობის რისკისგან. ფინანსური რისკების მართვის ძირითადი ამოცანებია რისკის ლიმიტების დადგენა და შემდეგ რისკების ამ ლიმიტებში შენარჩუნება. ოპერატიული და სამართლებრივი რისკების მართვის ფუნქციებია შიდა პოლიტიკისა და პროცედურების სათანადო ფუნქციონირება, რათა შემცირებული იქნას ოპერაციული და სამართლებრივი რისკები.

საკრედიტო რისკი. საკრედიტო რისკი, რომელიც წარმოადგენს იმის რისკს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე, თავისი ვალდებულებების შეუსრულებლობით, გამოიწვევს მეორე მხარისთვის ზარალის მიყენებას. საკრედიტო რისკი წარმოიშვება კომპანიის პროდუქტების კრედიტის პირობებით გაყიდვებიდან და მეორე მხარესთან სხვა სახის ტრანზაქციებიდან. კომპანიის საკრედიტო რისკის მართვის დელატები მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების ახსნა განმარტებით შენიშვნა 19.

საბაზრო რისკი. საბაზრო რისკები წარმოიშვება ღია პოზიციებიდან (ა) უცხოურ ვალუტებში, (ბ) საპროცენტო განაკვეთების მატარებელ აქტივებსა და ვალდებულებებზე და (გ) სააქციო პროდუქტებზე, რომელთაგან ყველა მათგანი იმყოფება ზოგადი და სპეციფიკური საბაზრო მოძრაობების წინაშე. ხელმძღვანელობა აწესებს ლიმიტებს რისკის ღირებულებას, რომელიც შეიძლება იქნას მიღებული და მასზე ტარდება სისტემატიური მონიტორინგი. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ იძლევა ამ ლიმიტების მიღმა ზარალების თავიდან აცილების გარანტიას უფრო მნიშვნელოვანი საბაზრო ცვლილებების შემთხვევაში. ქვემოთ ჩამოთვლილი საბაზრო რისკების მიმართ მგრძნობელობა ეყრდნობა ცვლილებებს ფაქტორში, როდესაც სხვა ფაქტორები რჩება უცვლელი. პრაქტიკაში ამის მოხდენა ნაკლებად არის მოსალოდნელი და ცვლილებები ზოგიერთ ფაქტორში შეიძლება იყოს ურთიერთდაკავშირებული - მაგალითად, ცვლილებები საპროცენტო განაკვეთებსა და უცხოური ვალუტის კურსებში, აისახება მარაგების და სახვა სასაქონლო მატერიალური ფასეულობების შესყიდვის ფასთა ცვლილებაში.

სავალუტო რისკი. კომპანია არ იმყოფება სავალუტო რისკის ქვეშ, რადგან ყველა მნიშვნელოვანი სავალუტო აქტივი და ვალდებულება გამოხატულია ქართულ ლარში. სავალუტო რისკებთან მიმართებაში ხელმძღვანელობა ახორციელებს თანხების მიიღებას და გაანაწილებას ადგილობრივ ვალუტაში.

ლიკვიდურობის რისკი. ლიკვიდურობის რისკი წარმოადგენს რისკს, როდესაც კომპანიას გაუჭირდება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესრულება. ლიკვიდურობის რისკის მართვა ხდება ხელმძღვანელობის მიერ. ხელმძღვანელობა ახდენს კომპანიის ფულადი ნაკადების წლიური პროგნოზების მართვის მონიტორინგს. კომპანია ცდილობს შეინარჩუნოს სტაბილური დაფინანსების ბაზა, რომელიც ძირითადად შედგება პარტიორის მხრიდან საოპერაციო ხარჯების სუბსიდირების მექანიზმისგან, კაპიტალური (საინვესტიციო) დანიშნულების ფინანსების მობილიზებისგან (მთავრობის შესაბამისი განკარგულებით) და

კომპანიის საოპერაციო საქმიანობის განხორციელებული ფულადი შემოდენებებისგან. კომპანია ახორციელებს გამოყოფილი დაფინსების ინვესტირებას გრძელვადიანი აქტივების რეაბილიტაციის და ტექნიკური მხარდაჭერის სამუშაოებში, რათა უპასუხოს ბაზარზე არსებულ გამოწვევებს საოპერაციო საქმიანობის გასახორციელებად. კომპანიის ლიკვიდურობის პორტფოლიო შედგება ფულისა და ფულის ექვივალენტებისგან, რათა მზად იყოს გაუთვალისწინებელი ლიკვიდურობის მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად. კომპანია წარმოადგენს სახელმწიფო მნიშვნელობის ფუნქციონირებად საწარმოს და ლიკვიდურობის რისკის დაზღვევის მთავარ გარანტს წარმოადგენს სახელმწიფო (პარტნიორი).

პერსონალის ჯანმრთელობა - კომპანია აზღვევს პერსონალის ჯანმრთელობას და სიცოცხლეს. ზედამხედველობას შრომის უსაფრთხოებაზე ახორციელებს კომპანიის შრომის უსაფრთხოების სამსახური, რომელიც დაკომპლექტებულია სერტიფიცირებული თანამშრომლებით.

პერსონალის არაკეთილსინდისიერად ან გაუფრთხილებლად მოქმედებით გამოწვეული ზიანი - პირველ ყოვლისა, კომპანიის ინტერესები დაცულია სახელშეკრულებო ურთიერთობებით. გარდა ამისა, კომპანიაში არსებობს შიდა აუდიტის დეპარტამენტი, რომელიც შესაბამისი პროცედურებითა და ინსტრუქციებით კომპატენციის ფარგლებში ახორციელებს ქმედებებს ამ მიმართულებით.

მაღალკვალიფიციური პერსონალის გადინება - კომპანია ცდილობს კონკურენტუნარიანი შრომის ანაზღაურების და კარგი სამუშაო პირობების შეთავაზებით უზრუნველყოს კადრების შენარჩუნება, ამასთან ერთად მუდმივად მიმდინარეობს ახალი პერსონალის სწავლება ძველის გადამზადება.

სატრანსპორტო საშუალებების გამოყენებასთან დაკავშირებული რისკი - კომპანიას დაზღვეული აქვს ავტომობილები, ავტოსატრანსპორტო საშუალებებზე დამონტაჟებულია GPS მოწყობილობები, რაც საშუალებას იძლევა მუდმივ რეჟიმში გაკონტროლდეს სატრანსპორტო საშუალებების მოძრაობა და საწვავის მოხმარება.

ფორს-მაჟორი - ყველა ხელშეკრულება ითვალისწინებს ფორს-მაჟორის შემთხვევაში მოქმედების წესებს.

მიღებულ სამუშაოებსა და საქონელში ფარული ხარვეზის არსებობის რისკი - ყველა ხელშეკრულება ითვალისწინებს სათანადო კვალიფიკაციის მქონე პერსონალით დაკომპლექტებულ ინსპექტირების ჯგუფს, საქონელსა და მომსახურებაზე გონივრულ საგარანტიო პერიოდს, გარდა ამისა მნიშვნელოვანი ობიექტების მშენებლობაში ხდება აღმოჩენილი ხარვეზის აღმოფხვრის უზრუნველსაყოფად თანხის დარეზერვება ან საბანკო გარანტიის მოთხოვნა.

ხელშეკრულებით გათვალისწინებული სამუშაოების შეუსრულებლობის ან ვადაგადაცილების რისკი - ვადაგადაცილების ან სამუშაო შეუსრულებლობის შემთხვევაში ყველა ხელშეკრულებით გათვალისწინებულია საჯარიმო სანქციები.

ავანსი - ავანსის გადახდა ხდება მხოლოდ საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად წარმოდგენილი გარანტიის საფუძველზე.

წლიური ფინანსური მაჩვენებლების ანალიზი

შპს „საქართველოს მელიორაციის“ საოპერაციო და არასაოპერაციო შემოსავლების 2022 წლის მაჩვენებლების ანალიზი:

შემოსავლები და ხარჯები:

2022 წელს კომპანიის ძირითადი საქმიანობიდან შემოსავლებმა (დარიცხული სიდიდე) შეადგინა 6.27 მლნ ლარი, რომელშიც მნიშვნელოვან წილს საირიგაციო სერვისიდან მიღებული შემოსავლები წარმოადგენს. აღნიშნული სიდიდის შესახებ უფრო დეტალური ინფორმაცია გახსნილია კომპანიის აუდირებული ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებით შენიშვნებში (შენიშვნა #14).

როგორც ზემოთაც აღინიშნა, კომპანია ყოველწიურად იღებს სუბსიდიას საოპერაციო ხარჯების დასაფინანსებლად. ამ მიზნით 2022 წელს ორგანიზაციამ მიიღო 26 მლნ ლარის ფინანსური რესურსი, რაც შესაბამისი პერიოდის აუდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია „სრული შემოსავლის ანგარიშგების“ ერთ-ერთ მუხლში - „სხვა მოგება/(ზარალი)“. კომპანიის არასაოპერაციო შემოსავლებისა და ხარჯების შესახებ მონაცემები გაცხადებულია ახსნა-განმარტებითი შენიშვნების #16 ნაწილში. ამავე ნაწილში ასახულია ძირითადი საშუალებების ჩამოფასების თანხის სიდიდე 27.99 მლნ ლარის ოდენობით. საოპერაციო ხარჯების კიდეც ერთი მსხვილი მუხლი ეთმობა შრომის ანაზღაურებისა და თანამშრომელთა სხვა საერთო ბენეფიტების ჩანართს, რომელიც 2022 წლის მონაცემებით შეადგენს 19.28 მლნ ლარს. ამ ნაწილში შედის კომპანიის ყველა რგოლის თანამშრომელთა შრომის ანაზღაურება, რომლებიც გადანაწილებული არიან მთელი საქართველოს მასშტაბით შპს საქართველოს მელიორაციის სრულ ინფრასტრუქტურაზე.

ყოველივეს გათვალისწინებით, კომპანიამ 2022 საანგარიშგებო პერიოდი დაასრულა 39.3 მლნ ლარის ოდენობის ზარალით.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების შესახებ დამატებითი ახსნა-განმარტებები

კომპანიის აქტივების და ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები მოცემულია ფინანსურ ანგარიშგებაში. გარდა იმ ინფორმაციისა რომელიც ზემოთ წარდგენილია კომპანიის მენეჯმენტი თვლის, რომ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარდგენილ მონაცემებს არ სჭირდება დამატებითი ახსნა-განმარტებები.

2022 წლის 31 დეკემბრისათვის და ამ თარიღით დასრულებული წლისათვის მმართველობითი ანგარიშგება დამტკიცებულია კომპანიის დირექტორის მიერ 2023 წლის 24 ივლისს.

ბნ. თამაზ მღებრიშვილი, გენერალური დირექტორი ბნ. გიორგი ხმელიძე, ფინანსური დირექტორი

შპს „საქართველოს მელორაცია“-ს მმართველობითი ანგარიშგება
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღით დასრულებული წლისათვის
(თანხები მოცემულია ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

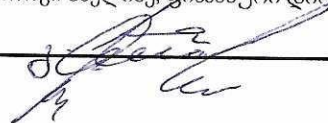
ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების შესახებ დამატებითი ახსნა-განმარტებები

კომპანიის აქტივების და ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები მოცემულია ფინანსურ ანგარიშგებაში. გარდა იმ ინფორმაციისა რომელიც ზემოთ წარდგენილია კომპანიის მენეჯმენტი თვლის, რომ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარდგენილ მონაცემებს არ სჭირდება დამატებითი ახსნა-განმარტებები.

2022 წლის 31 დეკემბრისათვის და ამ თარიღით დასრულებული წლისათვის მმართველობითი ანგარიშგება დამტკიცებულია კომპანიის დირექტორის მიერ 2023 წლის 24 ივლისს.

ბნ. თამაზ მღებრიშვილი, გენერალური დირექტორი

ბნ. გიორგი ხმელიძე, ფინანსური დირექტორი

About Baker Tilly

Baker Tilly is a full-service accounting and advisory firm that offers industry specialised services in assurance, tax and advisory.

Baker Tilly Georgia LLC trading as Baker Tilly is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

Contact us

Baker Tilly Georgia LLC
BC Menteshvili Rows
Tbilisi 0105, Georgia
7 Bambis Rigi Street
office@bakertilly.ge
T: +995 032 2 483 999
www.bakertilly.ge